

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu

Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
12 Mart 2018

Bu rapor 5 sayfa bağımsız denetçi raporu ve 72 sayfa konsolide finansal tablolar ve konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotları içermektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

Bağımsız Denetçi Raporu
Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)
Konsolide Kar veya Zarar Tablosu
Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
Konsolide Nakit Akış Tablosu
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak, tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı
<p>Hasılatın Kaydedilmesi</p> <p>Şirket ana faaliyet konusu dizel motor ile çalışan traktör üretimi ve yetkili servis faaliyetinde bulunmaktadır.</p> <p>Şirket'in hasılatı Tümosan marka traktör satışı ve satış sonrası müşterilerine yetkili servis hizmetinden oluşmaktadır.</p> <p>Satışlar, ürünün teslimi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işleme ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan ve alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kaydedilmektedir.</p> <p>Hasılat, yıl içerisinde uygulanan stratejinin sonuçlarının değerlendirilmesi ve performans takibi açısından önemli bir ölçüm kriteri olması ve doğası gereği hile ve hata kaynaklı riskler barındırması sebebiyle "hasılatın kaydedilmesi" hususu kilit denetim konusu olarak tespit edilmiştir.</p> <p>31 Aralık 2017 itibarıyla Şirket'in satış hasılatı 579.451.149 TL olup, hasılat ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar dipnot 2.5.i'de yer almaktadır.</p>	<p>Denetimimiz sırasında Hasılatın kaydedilmesine ilişkin olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır.</p> <p>Hasılat sürecine ilişkin kontrollerin dizaynı ve uygulanması değerlendirilmiştir. Grup'un satış ve teslimat prosedürleri analiz edilmiştir.</p> <p>Müşterilerle yapılan sözleşmelerdeki ticari ve sevkiyat koşullarına ilişkin hükümler incelenmiş ve farklı sevkiyat düzenlemeleri için hasılatın finansal tablolara alınma zamanlaması değerlendirilmiştir.</p> <p>Maddi doğrulama prosedürlerinde gelirin faturalanmış ama kazanılmamış olduğu durumların değerlendirilmesine odaklanılmıştır. Şirket'in mevcut müşterileri içerisinde riskli ve yüksek hacimli müşteriler belirlenerek, söz konusu tarih aralığında gerçekleşen satışların ilgili bölümlerden satış listeleri temin edilmiş ve popülasyon olarak belirlenmiştir. Bu listelerin tamlığı ve doğruluğunun kontrolü yapılmıştır. Örneklem metoduyla seçilen satışların doğru döneme kaydedilip kaydedilmediğini test etmek için müşteri bazında satış sözleşmelerinin sevkiyat koşulları, sevkiyat ve teslim belgeleri ile satış faturaları karşılaştırılmıştır.</p> <p>Buna ek olarak Not: 18'de Hasılat notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TMS 18 kapsamında tarafımızdan değerlendirilmiştir.</p> <p>Hasılat sürecine ilişkin uyguladığımız prosedürlerin neticesinde, hasılatın kaydedilmesi konusunda önemli bir yanlışlık veya hataya rastlanılmamıştır.</p>

Ticari Alacakların Geri Kazanılabilirliği

Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 138.305.703 TL tutarındaki ticari alacakları mevcuttur.

Grup müşterileriyle sipariş usulü çalışmakta olup alacaklarına ilişkin teminat, Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS) ve diğer muhtelif garantilerle alacaklarını güvence altına almaktadır. Grup 43.092.163 TL tutarındaki ticari alacaklarını 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla DBS ile teminat altına almıştır. Ticari alacakların geri kazanılabilir değerini risk analizi çalışmaları sonucunda belirlemektedir.

Şirket'in ticari alacaklar ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar Dipnot 2.5 ve Dipnot 26'da yer almaktadır.

Denetim çalışmalarımız esnasında bu konuya odaklanmış olmamızın sebebi aşağıda sıralanmıştır.

·Ticari alacakların finansal tablolar açısından önemli yer teşkil etmesi,

·Müşterilerin tahsilat performanslarının değerlendirilmesi aşamasında ileriye dönük yönetim tahminlerinin kullanılması.

Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı

Uygulanan belli başlı denetim prosedürleri aşağıdaki gibidir:

·Şirket'in ticari alacaklarının takibine ilişkin süreçler yönetim ve satış personeli ile yapılan toplantılar ile anlaşılmalı ve alacakların geri kazanılabilir değerinin belirlenmesine ilişkin önemlilik teşkil ettiğine kanaat getirilen aşağıdaki kontrollerin işleyiş etkinliklerine dair yeterli ve uygun denetim kanıtları toplanmıştır:

·Müşteri tahsilat performansları ve müşterilerden alınan teminat, ipotek tutarlarının değerlendirilmesine ilişkin periyodik yapılan yönetim toplantıları ve aksiyon planlarının oluşturulması,

·Periyodik olarak müşteriler ile alacak bakiyelerinin mutabakatının yapılması,

·Müşteri teminatlarının düzenli olarak kontrol edilerek satışların teminatlar dahilinde gerçekleştirilmesinin takibi.

Müşterinin sipariş takibi, üretim, sevk ve muhasebeleştirme süreçlerinde satışa ilişkin onay ve kontrol mekanizmaları örneklem yapılarak test edilmiştir.

Ticari alacakların teminatlar ile güvence altına alınmayan kısmı için müşterinin risk değerlendirmesi görüşülmüştür.

Tahsilata ilişkin herhangi bir anlaşmazlık veya dava durumu olup olmadığının araştırılmış ve hukuk müşavirlerinden devam eden alacak takip davalarıyla ilgili bilgi alınmıştır.

Alacak yaşlandırma çalışması gözden geçirilmiş, alacakların vade analizi için faturaları incelenerek detay testlerle kontrol edilmiştir.

Örneklem yoluyla seçilen ticari alacak bakiyelerine mutabakat mektupları gönderilmiş ve gelen cevapların finansal tablolarla mutabakatları yapılmıştır.

Müşterilerden alınan garantilerin varlığı test edilmiş, örneklem yoluyla seçilen müşterilere ait teminat bakiyeleri doğrulanmıştır.

Bilanço tarihi itibarıyla vadesi gelmemiş veya vadesi geçmiş ancak karşılık ayrılmamış ticari alacaklar için bilanço tarihi sonrasında yapılan tahsilatlar test edilmiştir.

Ticari alacakların geri kazanılabilirliğine ilişkin gerçekleştirdiğimiz bu çalışmalar neticesinde önemli bir bulgumuz olmamıştır.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmektediriz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 12 Mart 2018 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

2) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak- 31 Aralık 2017 hesap döneminde defter tutma düzeninin, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Tayyip Yaşar'dır.

Tayyip Yaşar, YMM
Sorumlu Denetçi

12 Mart 2018
İstanbul, Türkiye
Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
VARLIKLAR		31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	922.601	2.099.046
Finansal yatırımlar	5	5.490.564	9.105.569
Ticari alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	3	7.977.463	1.029.841
- <i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	130.328.240	123.494.328
Diğer alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	3	13.148.591	18.525.449
- <i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	1.691.147	1.942.381
Stoklar	9	103.604.669	104.811.395
Peşin ödenmiş giderler	10	8.441.007	7.971.709
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	24	83.663	--
Diğer dönen varlıklar	16	27.527.782	21.180.655
Toplam dönen varlıklar		299.215.727	290.160.373
Duran varlıklar			
Maddi duran varlıklar	12	259.586.304	106.477.847
Maddi olmayan duran varlıklar			
- <i>Diğer maddi olmayan duran varlıklar</i>	13	18.813.898	38.201.634
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	1.920.218	1.967.695
Peşin ödenmiş giderler		56.619	--
Ertelenmiş vergi varlığı	24	105.957	81.659
Toplam duran varlıklar		280.482.996	146.728.835
Toplam varlıklar		579.698.723	436.889.208

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço) (devamı)

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
KAYNAKLAR		31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	28.084.980	68.391.672
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	2.783.831	2.099.649
Ticari borçlar			
- <i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	3	1.681.133	665.022
- <i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>	7	71.333.302	40.211.502
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	15	3.315.507	2.676.524
Diğer borçlar			
- <i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	8	4.544.249	833.534
Ertelenmiş gelirler	10	15.775.203	4.340.809
Dönem karı vergi yükümlülüğü	24	--	120.239
Kısa vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>	15	1.330.687	1.068.207
- <i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	14	9.400.835	8.511.545
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		138.249.727	128.918.703
Uzun vadeli borçlanmalar	6	--	1.727.279
Uzun vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar</i>	15	3.244.272	3.036.169
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	24	14.762.649	159.578
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		18.006.921	4.923.026
Toplam yükümlülükler		156.256.648	133.841.729
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	17	423.442.075	303.047.479
Ödenmiş sermaye		115.000.000	115.000.000
Paylara ilişkin primler/iskontolar		13.074.563	13.074.563
Sermaye yedekleri		--	729.443
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- <i>Yeniden değerlendirme ölçüm kazanç ve kayıpları</i>		172.764.682	39.371.136
- <i>Aktüeryal kayıp kazançlar</i>		756.802	672.736
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		14.025.680	13.843.979
Geçmiş yıllar karları		120.903.364	80.325.194
Dönem net karı/(zararı)		(13.083.016)	40.030.428
Kontrol gücü olmayan paylar		--	--
Toplam özkaynaklar		423.442.075	303.047.479
Toplam özkaynaklar ve yükümlülükler		579.698.723	436.889.208

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Kar veya Zarar Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Hasılat	18	579.451.149	500.190.654
Satışların maliyeti	18	(483.568.144)	(376.900.375)
Brüt kar		95.883.005	123.290.279
Genel yönetim giderleri (-)	19	(19.931.531)	(19.054.029)
Pazarlama satış dağıtım giderleri (-)	19	(57.201.570)	(59.132.354)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	19	(26.802.876)	--
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	21	8.337.201	10.572.975
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	21	(9.867.829)	(1.475.278)
Esas faaliyet karı/ (zararı)		(9.583.600)	54.201.593
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	23	1.143.620	876.729
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)		(80.096)	(15.914)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı/(zararı)		(8.520.076)	55.062.408
Finansman gelirleri	22	3.521.109	3.765.514
Finansman giderleri (-)	22	(10.558.105)	(11.133.442)
Finansman gelirleri / (giderleri), net		(7.036.996)	(7.367.928)
Vergi öncesi dönem karı/ (zararı)		(15.557.072)	47.694.480
Vergi geliri / (gideri)	24	2.474.056	(7.664.052)
- Dönem vergi gideri		(92.099)	(8.340.996)
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)		2.566.155	676.944
Dönem karı/ (zararı)		(13.083.016)	40.030.428
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık payı		(13.083.016)	40.030.428
Kontrol gücü olmayan paylar		--	--
Pay Adedi	25	115.000.000	115.000.000
Pay başına kazanç	25	(0,1138)	0,3481

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Dönem karı/ (zararı)		(13.083.016)	40.030.428
Diğer kapsamlı gelir kısmı			
<u>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</u>			
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	12	150.517.457	--
- Ertelenmiş vergi gideri	24	(17.123.911)	--
- Aktüeryal farklar	15	105.083	597.190
- Ertelenmiş vergi gideri	24	(21.017)	(119.438)
Toplam diğer kapsamlı gelir		133.477.612	477.752
Toplam kapsamlı gelir		120.394.596	40.508.180
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Ana ortaklık payı		120.394.596	40.508.180
Kontrol gücü olmayan paylar		--	--

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler</i>					<i>Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler</i>	<i>Geçmiş Yıllar Kar/Zararları</i>	<i>Net Dönem Karı/Zararı</i>	<i>Özkaynaklar Toplamı</i>
	<i>Ödenmiş sermaye</i>	<i>Hisse senedi ihraç primleri</i>	<i>Diğer Yedekler</i>	<i>Maddi Duran Varlık Değer Artış Fonu</i>	<i>Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları</i>				
1 Ocak 2016 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	729.443	39.371.136	194.984	13.843.979	46.730.878	33.594.316	262.539.299
Transferler	--	--	--	--	--	--	33.594.316	(33.594.316)	--
Net dönem karı/	--	--	--	--	--	--	--	40.030.428	40.030.428
Diğer kapsamlı gelir	--	--	--	--	477.752	--	--	--	477.752
31 Aralık 2016 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	729.443	39.371.136	672.736	13.843.979	80.325.194	40.030.428	303.047.479
1 Ocak 2017 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	729.443	39.371.136	672.736	13.843.979	80.325.194	40.030.428	303.047.479
Transferler	--	--	(729.443)	--	--	181.701	40.578.170	(40.030.428)	--
Net dönem zararı	--	--	--	--	--	--	--	(13.083.016)	(13.083.016)
Diğer kapsamlı gelir	--	--	--	133.393.546	84.066	--	--	--	133.477.612
31 Aralık 2017 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	--	172.764.682	756.802	14.025.680	120.903.364	(13.083.016)	423.442.075

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Net dönem karı/ (zararı)		(13.083.016)	40.030.428
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit ile net kar arasındaki mutabakat:			
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	11,12,13	19.783.372	17.116.728
Kıdem tazminatı karşılığı ile ilgili düzeltmeler	15	816.408	736.635
Şüpheli alacaklar karşılığı ile ilgili düzeltmeler	7	1.880.958	(269.255)
Vergi geliri/gideri	24	(2.474.056)	7.664.052
Maddi olmayan duran varlık değer düşüklüğü	13	13.333.404	--
Faiz gelirleri	22	(3.521.109)	(3.765.514)
Dava ve garanti karşılıklar	14	889.290	2.061.335
Kullanılmamış izin karşılığı	15	262.480	241.347
Stok değer düşüklük karşılığı/(iptali) ile ilgili düzeltmeler	9	1.464.139	(1.644.225)
Banka Faiz giderleri	22	8.799.227	9.476.217
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit			
Varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişim			
Ticari alacaklardaki ve diğer alacaklardaki düzeltmeler		(10.034.400)	(21.350.702)
Stoklardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler		(257.413)	(9.201.737)
Peşin ödenmiş gider/ diğer varlıklar ve yükümlülüklerdeki düzeltmeler		(6.873.044)	(15.047.832)
Ticari borçlardaki ve diğer borçlardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler		35.848.626	3.342.700
Çalışanlara sağlanan faydalar düzeltmeleri		638.983	1.081.129
Ertelenmiş gelirler ile ilgili düzeltmeler		11.434.394	(934.328)
Ödenen kıdem tazminatları	15	(503.222)	(446.727)
Ödenen vergiler	24	(296.001)	(9.241.033)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan / (kullanılan) net nakit		58.109.020	19.849.218
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Finansal yatırımlardaki değişimlerle ilgili düzeltmeler		3.615.005	(9.105.569)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	12,13	(16.605.274)	(43.501.322)
Maddi duran varlık satışları		332.711	1.027.024
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/ kullanılan net nakit		(12.657.558)	(51.579.867)
Finansal faaliyetlerde kullanılan net nakit			
Finansal borçlar değişim, net		(41.821.215)	38.412.192
Tahsil edilen faiz		3.521.109	3.765.514
Ödenen faiz		(8.327.801)	(8.587.789)
Finansal faaliyetlerden sağlanan net nakit		(46.627.907)	33.589.917
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış / azalış		(1.176.445)	1.859.268
Dönem başı itibariyle nakit ve nakit benzerleri	4	2.099.046	239.778
Dönem sonu itibariyle nakit ve nakit benzeri değerler	4	922.601	2.099.046

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

İÇİNDEKİLER

1	Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	8
2	Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	10
2.1	Sunuma ilişkin temel esaslar	10
2.2	TMS'ye uygunluk beyanı	12
2.3	Muhasebe politikalarında değişiklikler	13
2.4	Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar	16
2.5	Önemli muhasebe politikalarının özeti	17
2.6	Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları	34
3	İlişkili Taraf Açıklamaları	35
4	Nakit ve Nakit Benzerleri	38
5	Finansal Yatırımlar	38
6	Finansal Borçlar	39
7	Ticari Alacak ve Borçlar	40
8	Diğer Alacak ve Borçlar	41
9	Stoklar	42
10	Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	43
11	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	43
12	Maddi Duran Varlıklar	44
13	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	46
14	Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar	47
15	Çalışanlara Sağlanan Faydalar	49
16	Diğer Varlık ve Yükümlülükler	50
17	Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri	51
18	Hasılat	52
19	Faaliyet Giderleri	53
20	Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler	54
21	Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler	55
22	Finansman Gelirleri ve Giderleri	56
23	Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	56
24	Gelir Vergileri	57
25	Pay Başına Kazanç	62
26	Finansal araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler	63
27	Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar	72

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. (eski adıyla Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) ("Tümosan" veya "Şirket"), 1975 yılında motor parçaları, aktarma organları ve benzeri teçhizatı üretmek amacıyla kurulmuş, ancak daha sonraları faaliyetlerini dizel motor ve traktör üretiminde yoğunlaştırmıştır. Türkiye'nin ilk dizel motor üreticisi olma özelliğini taşıyan Tümosan, aynı marka ile üretilen traktörlere dizel motor sağlaması yanında, diğer dizel motor araç üreten firmalara da uzun yıllar dizel motor üretimi gerçekleştirmiştir.

Şirket, 18 Ağustos 1998 tarihinde özelleştirme kapsam ve programına alınmış ve Makine Kimya Enstitüsü Kurumu'na ait Şirket hisseleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmiş ve bir yıl içerisinde de özelleştirme işlemlerinin tamamlanmasına karar verilmiştir.

Şirket'in 24 Nisan 2000 tarihinde özelleştirme ihalesine 4 firma katılmış, ihale sonucunda Anadolu Ortak Girişim Grubu birinci sırada ve Konya Selçuklu Ortak Girişim Grubu ikinci sırada yer almıştır. İhale sonucunda alıcı olarak belirlenen girişimcilere sırası ile yöneltilen satış sözleşmesinin belirlenen sürelerde imzalanmaması nedeniyle teminatları irat kaydedilmiş ve ihale olumlu olarak sonuçlandırılmamıştır.

İhale sonrasında faaliyetlerine kısıtlı olarak devam eden Tümosan, 7 Şubat 2003 tarihinde Sümer Holding'e bağlanmıştır. Özelleştirilmesi amacıyla ikinci kez ihaleye 2004 yılında çıkmış ve Tümosan varlık satışı ile Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınarak 1 Temmuz 2004 tarihinde devir teslim işlemi tamamlanmıştır.

5 Aralık 2012 tarihinde Şirket'in %26 hissesi Borsa İstanbul A.Ş.'de halka arz edilmiştir. Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin hisse senetleri 5 Aralık 2012'den itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmektedir.

Şirket'in merkezi ve fabrikası, aşağıdaki adreslerde bulunmaktadır:

Genel müdürlük:

Maltepe Mahallesi Londra Asfaltı Caddesi No:28/1 Topkapı, 34010, Zeytinburnu/İstanbul/Türkiye

Fabrika:

Büyükkayacık Mahallesi Aksaray Çevre Yolu Caddesi No:7/1 Selçuklu/Konya/Türkiye

Şirket'in ortakları ve paylarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Adı/Ünvanı	31 Aralık 2017 Pay Oranı %	31 Aralık 2016 Pay Oranı %
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	64,59	64,59
Muzaffer Albayrak	1,74	1,74
Ahmet Albayrak (Ahmet oğlu)	1,74	1,74
Bayram Albayrak	1,74	1,74
Nuri Albayrak	1,74	1,74
Kazım Albayrak	1,74	1,74
Mustafa Albayrak	1,74	1,74
Halka açık kısım	24,97	24,97
Toplam	100,00	100,00

Şirket, ana hissedarı Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmakla beraber, Albayrak Turizm Seyehat İnşaat ve Ticaret A.Ş. ve Albayrak Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un çalışan personel sayısı 542'dir (31 Aralık 2016: 518).

Konsolidasyona Dahil Edilen Bağlı Ortaklıklar

Tümosan Döküm A.Ş.: Her türlü döküm ve işleme faaliyeti ve ticareti ile iştigal etmektedir.

Tümosan Savunma A.Ş.: Savunma ve silah sanayi dalında yeni ürünler geliştirme, ARGE faaliyetlerinde bulunma, mevcut ürünlerin üretiminde ve geliştirilmesinde katkıda bulunma, silah ve yan sanayi ürünlerinin üretimi, alım ve satımı iştigal etmektedir.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar, aşağıdaki bağlı ortaklıkların Şirket'e tam konsolidasyon yöntemine göre konsolide edilmesiyle hazırlanmıştır:

Şirket	Kontrol Oranı	
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Tümosan Döküm A.Ş.	% 100	% 100
Tümosan Savunma A.Ş.	% 100	% 100

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

(a) Finansal tabloların hazırlanış şekli

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar ve dipnotları Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II - 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

(b) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülen finansal varlıklar ve borçlar ile maddi duran varlıklar altında muhasebeleştirilen arazi ve arsalar hariç tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Not 2.5'de belirtilmiştir.

(c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK tarafından kabul edilen muhasebe ve raporlama ilkelerine ("SPK Finansal Raporlama Standartları") uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının geçerli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren, TMS 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" uygulanmamıştır.

(d) Geçerli para birimi ve raporlama para birimi

İlişikteki finansal tablolar Şirket'in geçerli para birimi olan TL cinsinden sunulmuştur. Bütün finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak sunulmuştur.

(e) Karşılaştırmalı bilgiler

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla, önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve ilgili farklar ilgili dipnotlarda açıklanır.

Grup 31 Aralık 2016 tarihinde esas faaliyetlerinden diğer giderleri altında muhasebeleştiği 1.655.256 TL tutarındaki kur farkı giderlerini 31 Aralık 2017 tarihli finansal tabloların karşılaştırma döneminde finansman giderleri altında sınıflandırmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (devamı)

(f) Yabancı para

Yabancı para işlemleri, ilgili Şirket'in geçerli para birimine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevirim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerlerin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yeniden çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarının etkin olan kısmından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

31 Aralık tarihleri itibarıyla sona eren dönemlerde yabancı para paritesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
ABD Doları/TL	3,7719	3,5192
Avro /TL	4,5155	3,7099
İngiliz Sterlin	5,0803	4,3189
İsviçre Frangı	3,8548	3,4454

(g) Konsolidasyon esasları

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla konsolide finansal tablolar, Şirket'in ve bağlı ortaklıklarının hesaplarını içermektedir.

(i) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, Grup tarafından kontrol edilen işletmelerdir. Grup yatırım yapılan bir işletmeyi değişken getirilerine maruz kaldığı ya da bu değişken getiriler üzerinde hak sahibi olduğu ve bu getirileri yatırım yapılan işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda yatırım yapılan işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklıkların finansal tabloları kontrolün başladığı ve kontrolün sona erdiği tarihe kadar konsolide finansal tablolara dahil edilmektedir.

Aşağıdaki tablo Şirket'in doğrudan veya dolaylı olarak ortak kontrolü altında toplanmış konsolidasyon kapsamına dahil edilen bütün bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla etkin ortaklık ve toplam oy haklarının oranlarını yüzdesel (%) olarak göstermektedir:

Şirket	Kontrol Oranı	
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Tümosan Döküm A.Ş.	% 100	% 100
Tümosan Savunma A.Ş.	% 100	% 100

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (devamı)

(g) Konsolidasyon esasları (devamı)

(ii) Kontrol gücü olmayan paylar

Kontrol gücü olmayan paylara yapılan düzeltmeler, bağlı ortaklıkların satın alınma tarihindeki net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden hesaplanmaktadır. Grup'un bağlı ortaklığındaki paylarında kontrol kaybıyla sonuçlanmayan değişiklikler, özkaynağa ilişkin işlem olarak muhasebeleştirilir.

(iii) Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklıklar üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklıkların varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıklarla ilgili diğer özkaynaklar altındaki tutarları kayıtlarından çıkarır. Bundan kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Önceki bağlı ortaklıklarında kalan paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

(iv) Konsolidasyon eliminasyon işlemleri

Konsolide finansal tabloların hazırlanması aşamasında grup içi bakiyeler, işlemler ve grup içi işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler ve giderler karşılıklı olarak silinmektedir. Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler, Grup'un yatırımdaki payı oranında yatırımdan silinmektedir. Herhangi bir değer düşüklüğü söz konusu değil ise gerçekleşmemiş zararlar da gerçekleşmemiş gelirlerdeki gibi aynı şekilde aynı şekilde silinmektedir.

2.2 TMS'ye uygunluk beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır.

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Şirket ve bağlı ortaklıklarını yasal kayıtlarına dayanarak yapılan sınıflama ve düzeltmelerle, finansal tabloların gerçeği yansıtması ilkesi doğrultusunda, TMS'ye uygun olarak hazırlanmıştır.

Şirket ve bağlı ortaklıklarının, muhasebe kayıtlarını Tek Düzen Hesap Planı, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Vergi Kanunları'na uygun olarak tutmakta ve yasal finansal tablolarını da buna uygun olarak TL bazında hazırlamaktadır.

Konsolide finansal raporlar Şirket Yönetim Kurulu tarafından 12 Mart 2018 tarihinde onaylanmıştır. Şirket Genel Kurulu ve bazı düzenleyici kuruluşlar finansal tabloların yayınlanmasından sonra değiştirme hakkına sahiptir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Şirket muhasebe politikalarını bir önceki yıl ile tutarlı olarak uygulamıştır. Henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanması grup tarafından benimsenmemiş standartlar, değişiklikler ve yorumlar:

(a) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmekle birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – (2017 Versiyonu)

KGK tarafından Ocak 2017’de son versiyonu yayımlanan TFRS 9 “Finansal Araçlar” Standardı, TMS 39 “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” Standardındaki mevcut yönlendirmeyi değiştirmekle birlikte, TMS 39’da yer alan finansal araçların muhasebeleştirilmesi, sınıflandırılması, ölçümü ve bilanço dışı bırakılması ile ilgili uygulamalar artık TFRS 9’a taşınmaktadır. TFRS 9’un son versiyonu finansal varlıklardaki değer düşüklüğünün hesaplanması için yeni bir beklenen kredi zarar modeli uygulamasının yanı sıra yeni genel riskten korunma muhasebesi gereklilikleri ile ilgili güncellenmiş uygulamalar da dahil olmak üzere, aşamalı olarak yayımlanan TFRS 9’un önceki versiyonlarında yayımlanan yönlendirmeleri de içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TFRS 9’u uygulaması durumunda yukarı belirtilen işlemler ile ilgili değerlendirmelerini yapmaya devam etmekte olup, finansal tabloları üzerindeki etkisi henüz tespit edilmemiştir.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

Eylül 2016’da yayımlanan yeni standart, mevcut TFRS’lerde yer alan rehberliği değiştirip müşterilerle yapılan sözleşmeler için kontrol bazlı yeni bir model getiriyor. Bu yeni standart, hasılatın muhasebeleştirilmesinde, sözleşmede yer alan mal ve hizmetleri ayırıştırma ve zamana yayarak muhasebeleştirme konularında yeni yönlendirmeler getirmekte ve hasılat bedelinin, gerçeğe uygun değerden ziyade, şirketin hak etmeyi beklediği bedel olarak ölçülmesini öngörmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Grup, TFRS 15’i uygulaması durumunda yukarı belirtilen işlemler ile ilgili ilk değerlendirmelerini yapmaya devam etmekte olup, finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’ndaki ("UFRS") değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir; fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Grup, finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler (devamı)

UFRS 9 Finansal Araçlar – Riskten Korunma Muhasebesi ve UFRS 9, UFRS 7 ve UMS 39’daki Değişiklikler – UFRS 9 (2013)

UMSK Kasım 2013’de, yeni riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini ve UMS 39 ve UFRS 7’deki ilgili değişiklikleri içeren UFRS 9’un yeni bir versiyonunu yayınlamıştır. Bu versiyona bağlı olarak işletmeler tüm riskten korunma işlemleri için UMS 39’un riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini uygulamaya devam etmek üzere muhasebe politikası seçimi yapabilirler. Buna ek olarak Standart UFRS 9’un eski versiyonlarında yer alan 1 Ocak 2015 zorunlu yürürlük tarihini ertelemektedir. UFRS 9 (2013)’den sonra yayımlanan UFRS 9 (2014) ile zorunlu yürürlük tarihi 1 Ocak 2018 olarak belirlenmiştir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar (2014)

Temmuz 2014’de yayımlanan UFRS 9 Standardı UMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme*

Standardındaki mevcut yönlendirmeyi değiştirmektedir. Bu versiyon daha önceki versiyonlarda yayımlanan yönlendirmeleri de içerecek şekilde finansal varlıklardaki değer kaybının hesaplanması için yeni bir beklenen kredi kayıp modeli de dahil olmak üzere finansal araçların sınıflandırılması ve ölçülmesi ve yeni genel riskten korunma muhasebesi gereklilikleri ile ilgili güncellenmiş uygulamaları içermektedir. UFRS 9 aynı zamanda UMS 39’da yer alan finansal araçların muhasebeleştirilmesi ve bilanço dışında bırakılması ile ilgili uygulamaları yeni UFRS 9 standardına taşımaktadır. UFRS 9 standardı 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

Yeni UFRS 16 Kiralama İşlemleri Standardı 13 Ocak 2016 tarihinde UMSK tarafından yayımlanmıştır. Bu standart kiralama işlemlerini yöneten mevcut UMS 17 Kiralama İşlemleri, UFRS Yorum 4 Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi ve UMS Yorum 15 Faaliyet Kiralamaları – Teşvikler standartlarının ve yorumlarının yerini almakta ve UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller standardında da değişikliklere sebep olmaktadır. UFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve operasyonel kiralama işlemlerinin bilanço dışında gösterilmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiralayanlar için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır ve TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat standardını uygulayan işletmeler için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler (devamı)

UFRYK 22- Yabancı Paralı İşlemler ve Avans Tutarları

UMSK tarafından verilen veya alınan avanslardan yabancı para cinsinden olanlar için hangi tarihli kurun dikkate alınacağı konusunda yaşanan tereddütleri gidermek üzere UFRYK 22 yayımlanmıştır. Bu Yorum, işletmeler tarafından parasal olmayan kalem niteliğindeki peşin ödenen giderler veya avans olarak alınan gelirler için muhasebeleştirilen ve yabancı para cinsinden olan varlık veya yükümlülükler için geçerlidir. İşlem tarihi, hangi tarihli kurun kullanılacağına belirlenmesi bakımından, peşin ödemeye ilişkin bir varlığın veya ertelenen gelire ilişkin bir yükümlülüğün ilk muhasebeleştirme tarihi olacaktır. Önceden alınan veya peşin olarak verilen birden fazla avans tutarı varsa, her bir avans tutarı için ayrı bir işlem tarihi belirlenmelidir. UFRYK 22'in yürürlük tarihi 1 Ocak 2018'den sonra başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişiklikler – Açıklama İnisyatifi

UMSK'nın geniş kapsamlı açıklama inisiyatifinin bir parçası olarak finansal tablolardaki gösterim ve açıklamaları iyileştirmek amacıyla UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklik, finansman aktiviteleri sonucu yükümlülüklerde meydana gelen nakit bazlı ve nakit bazlı olmayan değişimlerin finansal tablo kullanıcıları tarafından değerlendirilmesine olanak sağlanmış olacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişiklikler – Gerçekleşmemiş Zararlar İçin Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Kayıtlara Alınması

Değişiklikler, bir indirilebilir geçici farkın söz konusu olup olmadığına, sadece varlığın net defter değeri ve raporlama dönemi sonundaki vergi matrahının karşılaştırılmasına bağlı bulunduğu ve ilgili varlığın net defter değerinde gelecekte meydana gelebilecek olası değişikliklerden veya tahmin edilen geri kazanılma şekline etkilenmeyeceği konusuna açıklık getirmektedir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler – Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırılması ve Ölçümü

UMSK tarafından hisse bazlı ödemelere ilişkin muhasebe uygulamalarındaki tutarlılığın artırılması ve bazı belirsizlikleri gidermek üzere UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklik, ödemesi nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümü, stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemelerin sınıflandırılması ve nakit olarak ödenenden özkaynağa dayalı araçla ödenen şekline dönüşen hisse bazlı ödemelerdeki değişikliğin muhasebeleştirilmesi konularına açıklık getirilmektedir. Böylelikle, nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümünde özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçümünde kullanılan aynı yaklaşım benimsenmiştir. Stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemeler, belirli koşulların karşılanması durumunda, özkaynağa dayalı finansal araçlar verilmesiyle yapılan ödemeler olarak muhasebeleştirilecektir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliğin, Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler (devamı)

UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferi

UMSK tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerden diğer varlık gruplarına ve diğer varlık gruplarından yatırım amaçlı gayrimenkul grubuna transferlerine ilişkin kanıt sağlayan olaylar hakkında belirsizlikleri gidermek üzere UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklik, yönetimin varlığın kullanımına ilişkin değişiklik niyetinin tek başına varlığın kullanım amacının değiştiğine kanıt oluşturmadığına açıklık getirilmiştir. Dolayısıyla, bir işletme yatırım amaçlı gayrimenkülü geliştirilmeden elden çıkarılmasına karar verdiğinde, gayrimenkul finansal tablo dışı bırakılıncaya (finansal tablodan çıkarılıncaya) kadar yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilmeye devam edilir ve stok olarak yeniden sınıflandırılmaz. Benzer şekilde, işletme mevcut yatırım amaçlı gayrimenkulünü gelecekte aynı şekilde kullanımına devam etmek üzere yeniden yapılandırmaya başladığında, bu gayrimenkul yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmaya devam edilir ve yeniden yapılandırma süresince sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflandırılmaz.

Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliğin, Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS’deki iyileştirmeler

Uygulamadaki standartlar için yayınlanan “UFRS’de Yıllık İyileştirmeler / 2014-2016 Dönemi” aşağıda sunulmuştur. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Yıllık iyileştirmeler- 2014–2016 Dönemi

UFRS 1 “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nın İlk Uygulaması”

UFRS’leri ilk kez uygulayacak olanlar için finansal araçlara ilişkin açıklamalar, çalışanlara sağlanan faydalar ve yatırım işletmelerinin konsolidasyonuna ilişkin olarak 2012-2014 dönemi yıllık iyileştirmeleri kapsamında sağlanan kısa vadeli muafiyetlerin kaldırılması.

UFRS 12 “Diğer İşletmelerdeki Yatırımlara İlişkin Açıklamalar”

UFRS 12’nin kapsamının daha açık şekilde ifade edilmesine yönelik olarak bir işletmenin bağlı ortaklığındaki, iş ortaklığındaki veya iştirakindeki yatırımlarını satış amaçlı olarak sınıflandırılması (elden çıkarılacak varlık grubu içerisine dahil edilmesi) durumunda, UFRS 12 uyarınca yapılması gerekli olan özet finansal bilgilerin açıklamasının gerekli olmadığı eklenmesi. *UMS 28 “İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar”* İştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımların doğrudan veya dolaylı olarak risk sermayesi girişimi, yatırım fonu, menkul kıymetler veya yatırım amaçlı sigorta fonları gibi işletmeler tarafından sahip olunması durumunda, iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımların için UFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer yöntemini uygulamalarına imkan tanınması.

2.4 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise; değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise; hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti

(a) Finansal araçlar

(i) Türev olmayan finansal varlıklar

Grup, kredi ve alacaklarını oluşturdukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dahil bütün finansal varlıklar, Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıklardan yaratılan veya elde tutulan her türlü hak ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

Grup türev olmayan finansal varlıkları; gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, krediler ve alacaklar ve satılmaya hazır finansal varlıklar olarak gösterebilir.

Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık alım satım amaçlı olarak elde tutuluyorsa veya ilk kez kayda alınması sırasında bu şekilde tasarlanmış ise bu finansal araç gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflanır. Grup, söz konusu yatırımlarını yönetiyorsa veya Grup'un yazılı risk yönetimi veya yatırım stratejileri doğrultusunda bu yatırımlarının gerçeğe uygun değeri üzerinden alım ve satımına karar veriyorsa, söz konusu finansal varlıklar gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak tasarlanmıştır. Her türlü işlem maliyeti olduğunda doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile ölçülürler ve temettü gelirleri de dahil olmak üzere, gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Alım satım amaçlı elde tutulan finansal varlıklar, Grup'un kısa vadeli nakit ihtiyaçlarını karşılamak için elde tutulan ve Grup'un hazine bölümü tarafından aktif bir şekilde yönetilen devlet borçlanma senetlerinden oluşmaktadır.

Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar aksi takdirde satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanacak hisse senedine dayalı menkul kıymetleri de içermektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(a) Finansal araçlar (devamı)

(i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Grup'un vadeye kadar elde tutma niyeti ve kabiliyeti olduğu borçlanma senetleri varsa, bu finansal varlıklar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflanır. Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerine varsa doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. Vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar, ilk kayıtlara alınmalarını takiben gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları ile itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilirler (bakınız Dipnot 2.5.(e)).

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar aktif piyasada kayıtlı olmayan, sabit veya değişken ödemeli finansal varlıklardır. Bu tür varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben, krediler ve alacaklar, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilmektedir (bakınız Dipnot 2.5.(e)).

Krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri, ticari ve diğer alacakları içerir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, gerçeğe uygun değerlerinde değişim riskinin çok az olduğu, nakit bakiyeler ve alındığı gün vadesi üç ay veya daha kısa süreli mevduat hesaplarından oluşur ve Grup tarafından kısa vadeli yükümlülüklerin finansmanı için kullanılır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, türev olmayan, satılmaya hazır olarak tanımlanmış veya yukarıda açıklanan sınıflandırmalara girmeyen finansal varlıklardır. Satılmaya hazır finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir.

İlk kayda alınmalarını takiben satılmaya hazır finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülür. Değer düşüklüğü (bakınız Dipnot 2.5.(e)) hariç gerçeğe uygun değerindeki değişimler ve satılmaya hazır borçlanma senetleri üzerindeki yabancı para kur farkı değişimleri (bakınız Dipnot 2.5.(e)) diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında gerçeğe uygun değer yedeği kaleminde gösterilir. Finansal araç kayıtlardan çıkarıldığında, özkaynaklar altında birikmiş kazanç ya da kayıplar, kar veya zarara yeniden sınıflandırılır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar hisse senedine dayalı menkul kıymetler ve borçlanma senetlerinden oluşmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(a) Finansal araçlar (devamı)

(ii) Türev olmayan finansal yükümlülükler

Grup, sermaye benzeri yükümlülüklerini oluştukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Bütün diğer finansal yükümlülükler, ilk olarak Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; Grup, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

Grup, türev olmayan finansal yükümlülüklerini diğer finansal yükümlülükler kategorisine sınıflamaktadır. Bu tür finansal yükümlülükler, ilk olarak, gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal yükümlülükler, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışları etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilmektedir.

Diğer finansal yükümlülükler finansal borçlar, banka nezdindeki cari hesaplar ve ticari ve diğer borçlardan oluşmaktadır.

Talep üzerine geri ödenebilir olan ve Grup'un nakit yönetimin bir parçası olan banka nezdindeki cari hesaplar nakit akış tablosunda nakit ve nakit benzerlerinin bir parçası olarak dahil edilmiştir.

(iii) Sermaye

Adi hisse senetleri

Adi hisse senetleri özkaynak olarak sınıflandırılır. Adi hisse senetleri ihracı ile doğrudan ilişkilendirilebilen ek maliyetler, varsa vergi etkisi düşüldükten sonra özkaynaklarda azalış olarak muhasebeleştirilir.

(iv) Türev finansal araçlar

Grup, 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda herhangi bir türev işlemi gerçekleştirilmemiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve her türlü değer düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülmürler.

Maliyet, varlık alımlarıyla doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaları içermektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki kalemleri içermektedir:

- Malzeme ve doğrudan işçilik maliyetleri;
- Varlığın Grup'un kullanım amacına uygun olarak çalışır hale getirilmesiyle doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler;
- Grup'un varlığı elden çıkarma veya bulunduğu sahayı eski haline getirme yükümlülüğü bulunması durumunda parçalarının sökümüne veya restorasyonuna, parçaların yer değiştirmesine ve yerleştirildiği alanın restorasyonuna ilişkin maliyetler ve
- Aktifleştirilmiş borçlanma maliyetleri.

Maliyetler, yabancı para ile satın alınan maddi duran varlıklar için, özellikli nakit akışı riskinden korunma işlemlerinden doğan kazanç veya kayıpların özkaynaktan transferlerini içerir. Satın alınan yazılım, ilgili ekipmanın kullanılabilmesi için tamamlayıcı unsur olduğunda ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir.

Maddi duran varlıkları oluşturan parçalar farklı faydalı ömürlere sahip olduğunda bunlar maddi duran varlığın ayrı kısımları (önemli parçaları) olarak muhasebeleştirilir.

Arazi ve arsalar yeniden değerlendirme yöntemiyle muhasebeleştirilmiştir. Değer artışları Özkaynaklar altında "Yeniden değerlendirme ölçüm kazanç ve kayıpları" altında muhasebeleştirilmektedir.

Bir maddi varlığın elden çıkartılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar. (Söz konusu maddi duran varlığın elden çıkartılmasıyla elde edilen net tutar ile defter değeri arasındaki hesaplanan fark) kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Grup'un, 1 Ocak 2005 tarihinden önce satın alınan maddi duran varlıklar 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek; 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren satın alınan maddi duran varlıklar ise maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek yansıtılmıştır.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların Grup'a aktarılmasının mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilir. Devam eden onarım ve bakım yapıldıkça gider olarak muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar (devamı)

(iii) Amortisman

Maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya Grup tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibariyle amortismanına tabi tutulurlar.

Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Kiralanan varlıklar, Grup kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Arazi amortismanına tabi değildir.

Cari ve karşılaştırmalı dönemlerde önemli maddi duran varlık kalemlerinin tahmin edilen faydalı ömürler aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri	15
Binalar	36-50
Makine ve teçhizatlar	3-24
Motorlu taşıtlar	4-7
Demirbaşlar	1-50
Özel Maliyetler	5-17

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibariyle gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(c) Maddi olmayan duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Grup tarafından satın alınmış ve belirli bir faydalı ömre sahip diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülür.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler, yalnızca ilişkili oldukları maddi olmayan duran varlıkların gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı bir etkiye sahipse aktifleştirilir. Diğer tüm harcamalar, içsel olarak üretilen şerefiye ve ticari markalar da dahil olmak üzere oluştuğu zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(iii) İtfa payları

Şerefiye dışında kalan maddi olmayan duran varlık kalemleri için itfa payları, kullanıma hazır oldukları tarihten itibaren ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal itfa yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Cari ve karşılaştırmalı dönemlerde tahmin edilen faydalı ömürler aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Haklar	1-15
Geliştirme Giderleri	1-10

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

d) Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla maliyet değerinden birikmiş amortisman ve her türlü değer düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülür.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağının belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Transferler, yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanımında bir değişiklik olduğunda yapılır. Gerçeğe uygun değer esasına göre izlenen yatırım amaçlı gayrimenkulden, sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul sınıfına yapılan bir transferde, transfer sonrasında yapılan muhasebeleştirme işlemindeki tahmini maliyeti, anılan gayrimenkulün kullanım şeklindeki değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değeridir. Sahibi tarafından kullanılan bir gayrimenkulün, gerçeğe uygun değer esasına göre gösterilecek yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüşmesi durumunda, işletme, kullandığı değişikliğin gerçekleştiği tarihe kadar “Maddi Duran Varlıklar” a uygulanan muhasebe politikasını uygular.

Faaliyet kiralaması çerçevesinde kiralanılan gayrimenkuller, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmamıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(e) Varlıklarda değer düşüklüğü

(i) Türev olmayan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklarda her raporlama döneminde değer düşüklüğüne dair nesnel bir kanıt olup olmadığı değerlendirilir. Bir finansal varlık eğer ilk kayıtlara alınmasını takiben gerçekleşen bir veya daha fazla olay ile nesnel olarak değer düşüklüğü kanıtı oluşmuş ve bu olayların gelecekte beklenen nakit akışları üzerinde güvenilir bir şekilde belirlenebilir bir etkisi varsa değer düşüklüğü oluşturur.

Finansal varlıkların değer düşüklüğüne neden olan nesnel kanıt, borçlunun temerrüdünü veya yükümlülüğünü yerine getirememesi, Grup'un aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir tutarın yeniden yapılandırılmasını, borçlunun veya ihraççının iflas etme ihtimalinin oluşmasını, bu kişilerin ödeme durumlarında negatif durumlar ortaya çıkması veya menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması durumlarını kapsayabilir. İlave olarak, hisse senetlerine dayalı bir yatırımın gerçeğe uygun değerinin, maliyet bedelinin altına önemli ölçüde veya uzun süreli kalıcı olarak düşmesi de değer düşüklüğünün nesnel kanıtıdır.

Grup, itfa edilmiş maliyetleri ile ölçülen finansal varlıklardaki (kredi ve alacaklar) değer düşüklüğü göstergelerini hem varlık seviyesinde hem de topluca değerlendirmektedir. Bütün önemli varlıklar belirgin bir değer düşüklüğü için değerlendirilir. Tek başına ayrı bir varlık olarak önemli değer düşüklüğü tespit edilmeyen varlıklar, gerçekleşmiş ancak henüz belirlenmemiş değer düşüklükleri için topluca değer düşüklüğü testine tabi tutulurlar. Tek başına önemli olmayan varlıklar benzer risk özelliklerine sahip varlıklar olarak gruplanarak toplu halde değer düşüklüğü testine tabi tutulurlar.

Grup, toplu halde değer düşüklüğü hakkındaki değerlendirmesini, temerrüde düşme ihtimalinin, geri kazanılma zamanlamasının ve oluşan zarar tutarlarının geçmişteki eğilimleri de dikkate alarak gerçekleştirir.

İtfa edilmiş maliyetleri ile ölçülen finansal varlıklardaki değer düşüklüğü, finansal varlığın defter değeri ile gelecekte beklenen nakit akışlarının, orijinal etkin faiz oranı ile bugünkü değerine indirgenmesi arasındaki farkı kar veya zararda kayıtlara alınır ve kredi ve alacaklarda veya vadeye kadar elde tutulacak menkul kıymet yatırımlarında bir karşılık hesabı kullanılmak suretiyle gösterilir. Değer düşüklüğü oluşan varlık üzerinden hesaplanan faiz iskonto edilmek suretiyle gösterilir. Değer düşüklüğü oluşan varlık üzerinden hesaplanan faiz iskonto edilmek suretiyle kayıtlara alınmaya devam edilir. Değer düşüklüğü muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olay değer düşüklüğünde azalmaya neden olursa, bu azalış kar veya zararda muhasebeleştirilerek daha önce muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararından iptal edilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(e) Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

(i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıktaki değer düşüklüğü, diğer kapsamlı gelirlerde kayıt altına alınmış ve özkaynakların içinde gerçeğe uygun değer artış fonlarında takip edilen toplam kayıpların kar veya zarara aktarılması yoluyla kaydedilir. Diğer kapsamlı gelirlerden çıkarılan ve kar veya zarara kaydedilen toplam kayıp, söz konusu varlık bir borç senedi ise her türlü anapara geri ödemesi ve itfa payları düşülmek suretiyle bulunan elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değeri arasındaki farktan daha önce kar veya zarara kaydedilmiş değer düşüklüğü giderlerinin düşülmesiyle bulunur. Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardaki değer düşüklüğü ile uyumlu olarak yatırımdaki geri kazanılabilir tutarla yatırımın defter değeri karşılaştırılarak ölçülür. Değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Geri kazanılabilir tutarın belirlenmesinde kullanılan tahminlerde olumlu yönde bir değişiklik olması durumunda değer düşüklüğü geri çevrilir.

(ii) Finansal olmayan varlıklar

Grup, her bir raporlama tarihinde, stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan finansal olmayan varlıklar için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye ve belirsiz faydalı ömre sahip varlıklar için geri kazanılabilir tutar her sene aynı dönemde tahmin edilir. Bir varlıkla ilgili nakit yaratan birimin ("NYB") defter değeri geri kazanılabilir tutarını aşıyorsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır.

Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da NYB'deki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerini göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur. Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da NYB'lere ayrılır. Faaliyet bölümü tavanı testine tabi olmak şartıyla, şerefiyenin dağıtılmış olduğu NYB'ler şerefiye değer düşüklüğü testinin yapıldığı seviyede toparlanır, böylelikle şerefiyenin iç raporlama amaçlı izlendiği en düşük seviye yansıtılır. İşletme birleşmesinde ortaya çıkan şerefiye. Değer düşüklüğü testi için birleşme sinerjisinden yararlanması beklenen NYB'lere dağıtılır.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'lerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle NYB'lere (NYB gruplarına) dağıtılan şerefiyenin defter değerlerinden daha sonra NYB'lerdeki (NYB gruplarındaki) diğer varlıkların defter değerlerinden oransal esasa göre düşülür.

Şerefiyede meydana gelen değer düşüklüğü zararı geri çevrilmez. Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan defter değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(f) Çalışanlara sağlanan faydalar

(i) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'deki mevcut Türk İş Kanunu gereğince; Grup, çalışanların emeklilik nedeniyle işten ayrılan çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı Grup'un çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekte tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye hak kazanmış gibi hesaplanmış olup finansal tablolarda tahakkuk esası ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı tavanları, sırasıyla, 4.732 TL ve 4.297 TL tutarındadır.

Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre, şirketlerin belirli fayda planlarını aktüeryal değerlendirme yöntemlerine göre hesaplamaları gerekmektedir. Buna göre, ilişikteki finansal tablolardaki toplam yükümlülüğü bulmak için kullanılan emeklilik tahminlerinin olasılığını hesaplarken 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kullanılan temel istatistik varsayımlar Not 15'de açıklanmıştır.

Aktüeryal farklar hariç kıdem tazminatı karşılığında meydana gelen bütün değişiklikler kar veya zarara kaydedilir. Aktüeryal farklar ise kar zarara yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelirler içerisinde "Aktüeryal kazanç/(kayıp)" hesabında kayıtlara alınmakta ve doğrudan özkaynak altında gösterilmektedir.

(ii) Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükleri iskonto edilmeksizin ölçülür ve ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir. Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda kısa vadeli nakit ikramiye veya kar paylaşım planları kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir. Çalışanlara sağlanan kısa vadeli karşılıklar, ikramiye karşılıkları ve kullanılmamış izin hakları karşılıklarından oluşmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(g) Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektirmeyen olaylar, önemli olması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır.

(h) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda çıkışlarının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumlarında karşılık ayrılır. Karşılıklar, ilerideki tahmini nakit akışlarının paranın zaman değeri ve yükümlülüğe özel riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesiyle belirlenir. İskonto tutarı finansal gider olarak muhasebeleştirilir.

(i) Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler

Eğer Grup bir sözleşmeden beklediği faydalar sözleşme kapsamında yükümlülüğünü yerine getirmek için katlandığı kaçınılmaz maliyetlerin altında ise bu gibi ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler için karşılık ayrılır. Karşılık, sözleşmenin feshedilmesi sonucu beklenen maliyetin bugünkü değeri ile sözleşmenin devam etmesinden dolayı oluşması beklenen net maliyetin bugünkü değerinin düşük olanı ile ölçülür. Bir karşılık ayırmadan önce, Şirket sözleşme ile ilgili varlıklara değer düşüklüğü muhasebeleştirir.

(i) Hasılat

Mal satışı

Asıl faaliyet konusuna ilişkin malların satışından elde edilen hasılat; karşılığında alınan veya alınacak tutardan iadeler, satış iskontoları ve ciro primleri düşüldükten sonraki gerçeğe uygun değeri ile ölçülür. Hasılat, önemli risk ve getirilerin satın alana transfer olmuş olması, ödenecek bedelin tahsilatının muhtemel olması, yüklenilecek ilgili maliyetlerin ve malların muhtemel iade tutarlarının güvenilir şekilde tahmin edilebilmesi, satışa konu mal üzerinde devam eden yönetim etkinliğinin kalmamış olması ve hasılat tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda kaydedilir. Bir indirim verilmesi muhtemel ve tutarı güvenilir bir biçimde ölçülebiliyorsa, hasılat kaydedildiği anda indirim tutarı hasılattan düşülerek kaydedilir.

Önemli risk ve getirilerin alıcıya ne zaman devredilmiş sayılacağı her bir satış sözleşmesine ilişkin koşullara bağlıdır.

Hizmet sunumu

Verilen hizmetlerden elde edilen hasılat, işlemin raporlama dönemi sonundaki tamamlanma düzeyi dikkate alınarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Tamamlanma oranı yapılan işle ilgili saha incelemelerine göre değerlendirilir.

Verilen hizmetler tek bir sözleşmeye bağlı fakat farklı raporlama dönemlerinde gerçekleştiğinde, alınan bedel, verilen hizmetler arasında gerçeğe uygun değer esasına göre dağıtılır.

Şirket, Türkiye'nin muhtelif yerlerindeki bayileri aracılığıyla Tümosan markası ile traktör satışı yapmaktadır. Bu satışlarına paralel olarak müşterilerine yetkili servis hizmeti de sunmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(j) Devlet teşvikleri

Alınan koşulsuz devlet teşvikleri, bu teşviklerin alacak durumuna gelmesi halinde kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilir. Diğer devlet teşvikleri, Grup'un teşvikle ilgili gerekli koşulları sağlayacağı ve bu teşvikin alınacağı hakkında yeterli güvencenin bulunması durumunda gerçeğe uygun değerleri ile ertelenmiş gelir olarak kaydedilirler ve daha sonra varlığın faydalı ömrü boyunca sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

Grup'a katlandığı maliyetlerle ilgili verilen teşvikler, maliyetlerin oluştuğu dönemlerde sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

(k) İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında taraf, Grup ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dâhil olmak üzere);
- (ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması veya
- (iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;

(c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(I) Kiralama işlemleri

(i) Kiralanan varlıklar

Varlığın sahipliğine ilişkin önemli bütün risk ve getirilerin Grup'a devrildiği kiralama işlemleri yoluyla kullanılan varlıklar finansal kiralama olarak sınıflandırılmıştır. İlk olarak finansal kiralama yoluyla elde edilen sabit kıymetler ilgili varlığın gerçeğe uygun değeri ile asgari finansal kiralama ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden ölçülür. İlk kayıtlara alınmasını takiben ise ilgili varlık için geçerli olan muhasebe politikalarına göre muhasebeleştirilir.

Diğer kiralamalar altında kullanılan varlıklar faaliyet kiralaması olarak sınıflanır ve Grup'un finansal durum tablosunda muhasebeleştirilmez.

(ii) Kiralama ödemeleri

Faaliyet kiralamaları kapsamında yapılan ödemeler kira süresince doğrusal yöntemle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Alınan kira teşvikleri kira süresince toplam kira giderlerinin bir parçası olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama kapsamında yapılan asgari kira ödemeleri, finansal giderler ve kalan yükümlülüğün azaltılması olarak paylaşılır. Finansal giderler, yükümlülüğün kalan bakiyesi üzerinden sabit dönem faiz oranı belirlenecek şekilde kira süresince her bir döneme dağıtılır.

(iii) Bir sözleşmenin kira unsuru içerip içermediğinin belirlenmesi

Bir sözleşmenin başlangıcında; Grup, bu sözleşmenin bir kira sözleşmesi veya kira unsuru içeren bir sözleşme olup olmadığını belirler. Bu durum aşağıdaki iki koşulda sağlanır:

- Sözleşmenin gerçekleşmesi kendine özgü bir varlığın veya varlıkların kullanılmasına bağlı ise; ve
- Sözleşme belirtilen varlıkların kullanım hakkını içeriyorsa.

Sözleşmenin başlangıcında veya yeniden değerlendirilmesine takiben Grup, böyle bir sözleşmenin gerektirdiği ödemeleri kiralama ve diğer konular için yapılan ödemeler olarak gerçeğe uygun nispi değerlerine göre ayırır. Grup, bir finansal kiralama sözleşmesiyle ilgili olarak ödemelerin güvenilir bir şekilde ayrılmasının mümkün olmadığına karar verirse, ilgili varlığın gerçeğe uygun değeri kadar bir varlık ve bir yükümlülük muhasebeleştirilir. Sonradan ödemeler yapıldıkça yükümlülük azalır ve yükümlülük üzerine ilave edilen finansal giderler Grup'un alternatif borçlanma oranı kullanılarak kaydedilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(m) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman gelirleri, nakit ve nakit benzerlerinden elde edilen faiz gelirlerini kar veya zararda muhasebeleştirilen riskten korunma amaçlı elde tutulan finansal araçlardan elde edilen gelirleri ve önceden diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş net kazançların sınıflamalarını içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansman giderleri, alınan kredilerin faiz giderleri, nakit ve nakit benzerleri ve finansal yükümlülükler üzerinde kaydedilen değer düşüklüğü zararları ve kur farklarını içerir.

Bir özellikli varlık satın alımı, inşası veya üretimiyle doğrudan ilgili olmayan borçlanma maliyetleri etkin faiz yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerindeki kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansal gelirler veya finansal giderler içerisinde net olarak raporlanır.

(n) Vergi

Dönem karı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari dönem vergisi ve ertelenen vergiyi içermektedir. Cari dönem vergisi ve ertelenen vergi doğrudan özkaynaklarda veya diğer kapsamlı gelir tablosunda kayıtlara alınan kalemlerin vergi etkileri hariç kar veya zarar hesaplarında muhasebeleştirilir.

(i) Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Dönem vergi yükümlülüğü aynı zamanda temettü dağıtım bildirimlerinden kaynaklanan vergi yükümlülüklerini de içerir. Türkiye'deki uygulama detayları Not 24'te verilmiştir.

(ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevrim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(n) Vergi (devamı)

(ii) Ertelenmiş vergi (devamı)

Grup, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, varlıklarının defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer. Gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller için, söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün defter değerinin satış yoluyla geri kazanılacağına ilişkin aksi ispat edilene kadar geçerli bir varsayım bulunmaktadır.

Ertelenmiş vergi, raporlama dönem sonu itibarıyla geçici farkların geri çevrileceği zamandaki yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranı ile ölçülür.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi yükümlülüklerine mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi olması veya vergiye tabi işletmeler farklı işletmeler olmakla birlikte bu işletmeler vergi borçlarını ve vergi alacaklarını ya net esasa göre yerine getirecek veya tahsilat ve ödemeyi ayrı ayrı ancak aynı zamanda yapacak olması durumunda mahsuplaştırılabilmektedir.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

(iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gereken ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Grup'un mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(o) Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda döneme ilişkin nakit akımları işletme yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Grup, işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akımlarını, net kar/zararın gayri nakdi işlemlerin geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akımlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, kasa ve bankalardaki üç aydan kısa vadeli mevduat, olduğu tarihte vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip yatırımları ifade etmektedir.

(p) Temettüleri

Temettü alacakları, beyan edildikleri dönemde gelir olarak kaydedilir. Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak, Genel Kurul'da kar dağıtım kararının alındığı dönemde finansal tablolara yansıtılır.

(q) Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Grup'un ürün veya hizmet grubu sunumunda risk ve getiri açısından diğer faaliyet alanlarından farklı özellikler taşıyan, ayırt edilebilir faaliyet bölümünün ve farklı risk ve getiri özelliklerine sahip ayırt edilebilir coğrafi bölümünün olmaması nedeniyle bölümlere göre raporlama yapılmamıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(r) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, sabit kıymet satış gelirlerinden ve türev araçlardan kaynaklanan ve kar veya zarara kaydedilen kazançlardan oluşmaktadır.

Yatırım faaliyetlerinden giderler, sabit kıymet satış zararları ve türev araçlardan kaynaklanan ve kar veya zarara kaydedilen kayıplardan oluşmaktadır.

(s) Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, tahakkuk tutarı etkin faiz yöntemiyle hesaplanarak kaydedilen mevduat faiz gelirleri, konusu kalmayan şüpheli alacak veya stok karşılıklarından gelirler, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı gelirleri ve diğer faaliyetlerle ilgili gelirlerden oluşmaktadır.

Esas faaliyetlerden diğer giderler, şüpheli alacak veya stok karşılık giderleri, bağışlar, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı giderleri ve diğer faaliyetlerle ilgili giderlerden oluşmaktadır.

Kur farkı gelir veya giderleri kur farkı hareketlerinin şirket bazında net gelir ya da net gider durumunda olmasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler veya esas faaliyetlerden diğer giderler içerisinde net tutarlarıyla gösterilmektedir.

(t) Gerçeğe uygun değer belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Gerçeğe uygun değerler ölçme ve açıklama amacıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

(i) Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumunda orijinal fatura tutarından değerlendirilir. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

(ii) Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır. Dönüştürülebilir senetlerin yükümlülük kısmı ile ilgili olarak, piyasa faiz oranı. Dönüştürme seçeneği olmayan benzer yükümlülükler referans verilerek belirlenir. Finansal kiralama işlemleri için piyasa faizi benzer kira anlaşmalarına göre belirlenir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.6 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların TFRS'ye uygun olarak hazırlanması, yönetimin, politikaların uygulanması ve raporlanan varlık, yükümlülük, gelir ve gider tutarlarını etkileyen kararlar, tahminler ve varsayımlar yapmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir.

Bu finansal tabloların hazırlanması sırasında Grup'un muhasebe politikalarının uygulamasında yönetim tarafından yapılan önemli değerlendirmeler ile tahmindeki belirsizliğin temel kaynakları 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait finansal tablolarda uygulananlar ile tutarlıdır.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler, güncellemenin yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınır.

Finansal tablolarda kayıtlara alınan tutarlar üzerinde önemli etkisi olan tahminlere ilişkin bilgiler aşağıda belirtilen dipnotlarda açıklanmıştır:

- Not 2.5 (b, c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri
- Not 7 Ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılığı
- Not 14 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler
- Not 15 Kıdem tazminatı karşılığında kullanılan varsayımlar
- Not 24 Vergi varlık ve yükümlülükleri
- Not 26 Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesi

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları

Finansal tablolarda ortaklar, önemli yönetim personeli ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve kendileri tarafından kontrol edilen veya kendilerine bağlı şirketler ile birlikte, iştirak ve müştereken kontrol edilen ortaklıklar ilişkili taraflar olarak kabul edilmiştir. Grup'un normal faaliyetlerini sürdürmesi esnasında ilişkili taraflarla çeşitli işlemler yapılmıştır.

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

Grup'un bu dipnotta açıklanan bazı ilişkili tarafları ve Grup ile olan ilişkileri aşağıdaki gibidir. Bu şirketler Albayrak ailesi tarafından kontrol edilmekte olup ilişkili taraf olarak sunulmuştur.

İlişkili Taraf

Albayrak Turizm Seyahat İnş. Tic. A.Ş. ("Albayrak İnşaat")

Ereğli Tekstil Turizm San. Tic. A.Ş. ("Ereğli Tekstil")

Albayrak Holding A.Ş. ("Albayrak Holding")

Ağa Maden İşletmeciliği San. Tic. Ltd. Şti. ("Ağa Maden")

Albil Merkezi Hizmetler A.Ş. ("Albil")

Birlikte Dağıtım A.Ş. ("Birlikte Dağıtım")

Birun Otelcilik A.Ş. ("Birun Otelcilik")

Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. ("Kademe Atık")

Platform Tur. Taş. Gıda İnş. Tem. Hiz. San. ve Tic. A.Ş. ("Platform Turizm")

Reklam Piri Medya İletişim A.Ş. ("Reklam Piri")

Albayrak Somali Liman İşletmeciliği Şubesi ("Somali Liman")

Varaka Kağıt Sanayi A.Ş. ("Varaka Kağıt")

Yeşil Adamlar Atık Yön. ve Taşımacılık A.Ş. ("Yeşil Adamlar")

Albayrak92 Private Ltd. ("Albayrak Private")

Kazzaz Kağıt Ticaret A.Ş. ("Kazzaz Kağıt")

Sistemli Dağıtım Hizmetleri A.Ş. ("Sistemli Dağıtım")

Tanımı

Hakim Ortak

Ortak

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

İlişkili Taraf

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa Vade		Kısa Vade	
	Ticari	Ticari Olmayan	Ticari	Ticari Olmayan
Kademe Atık	5.019.769	--	1.218.560	--
Somali Liman	2.044.568	--	--	--
Albayrak Private	719.492	--	--	--
Yeşil Adamlar	187.755	--	--	--
Sistemli Dağıtım	4.720	--	--	--
Ereğli Tekstil (*)	--	1.308.214	2.360	--
Albil	--	--	285.581	--
Albayrak İnşaat (*)	--	11.840.377	--	--
Birlikte Dağıtım	--	--	99.266	--
Birun Otelcilik	--	--	1.252	--
Reklam Piri	--	--	11.915	--
Platform Turizm	--	--	62.199	--
Diğer	1.159	--	--	--
Toplam	7.977.463	13.148.591	1.681.133	--

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa Vade		Kısa Vade	
	Ticari	Ticari Olmayan	Ticari	Ticari Olmayan
Somali Liman	819.979	--	--	--
Albayrak İnşaat (*)	60.203	2.365.623	--	--
Kademe Atık	47.511	--	--	--
Varaka Kağıt	102.148	--	--	--
Ereğli Tekstil (*)	--	16.159.826	--	--
Albil	--	--	331.066	--
Ağa Maden	--	--	248.000	--
Birlikte Dağıtım	--	--	38.572	--
Platform Turizm	--	--	11.334	--
Reklam Piri	--	--	36.050	--
Toplam	1.029.841	18.525.449	665.022	--

(*) Grup,un İlişkili taraflardan ticari olmayan alacakları grup için finansman olup operasyonel faaliyetlerde kullanılmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)

Alımlar ve Giderler

1 Ocak-31 Aralık 2017 ve 1 Ocak-31 Aralık 2016 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan alımlar ve giderler aşağıdaki gibidir:

Alımlar	1 Ocak- 31 Aralık 2017				1 Ocak- 31 Aralık 2016			
	Mal ve Hizmet Alımı	Kira	Sabit Kıymet	Diğer	Mal ve Hizmet Alımı	Kira	Sabit Kıymet	Diğer
Ereğli Tekstil	2.000	--	--	--	--	--	--	3.840
Albil	1.923.911	--	363.707	--	1.684.811	--	2.147.317	277.383
Reklam Piri	98.362	--	--	--	20.000	--	--	--
Birlikte Dağıtım	145.020	--	--	--	15.278	--	--	22.458
Albayrak Holding	--	852.180	--	--	--	1.513.845	--	34.495
Ağa Maden	--	--	--	--	--	--	248.000	--
Kademe Atık	15.421.421	--	130.000	--	--	--	75.600	1.100.791
Platform Turizm	--	44.400	--	--	--	44.400	--	--
Albayrak İnşaat	--	--	--	--	--	--	10.665.900	--
Diğer	1.159	--	--	--	--	--	--	--
Toplam	17.591.873	896.580	493.707	--	1.720.089	1.558.245	13.136.817	1.438.967

Satışlar ve Gelirler

1 Ocak-31 Aralık 2017 ve 1 Ocak-31 Aralık 2016 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan satışlar ve gelirler aşağıdaki gibidir:

Satışlar	1 Ocak- 31 Aralık 2017				1 Ocak- 31 Aralık 2016			
	Mal ve Hizmet Satışı	Faiz	Sabit Kıymet	Diğer	Mal ve Hizmet Satışı	Kira	Faiz	Diğer
Ereğli Tekstil	1.002.939	--	--	--	--	--	2.504.083	16.172.365
Albil	--	--	--	--	--	--	--	501.997
Kademe Atık	9.104.169	--	592.635	218.106	--	130.495	--	1.691.844
Platform Turizm	--	--	--	--	--	--	--	1.112
Kazzaz Kağıt	--	--	--	--	47.870	--	--	4.923
Yeşil Adamlar	169.492	--	--	--	--	--	--	--
Somali Limanı	333.841	--	--	--	--	--	--	--
Albayrak Private	1.045.784	--	--	--	--	--	--	--
Sistemli Dağıtım	--	--	--	36.000	--	--	--	--
Varaka Kağıt	--	--	--	--	252.794	--	--	--
Toplam	11.656.224	--	592.635	254.106	300.664	130.495	2.504.083	18.372.241

Üst Yönetime Sağlanan Faydalar

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait üst yönetime sağlanan fayda ve menfaatlerin toplamı 1.433.708 TL'dir (2016: 1.289.101 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

4 Nakit ve Nakit Benzerleri

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kasa	6.515	6.472
Bankalar		
-Vadesiz Mevduat	916.086	2.092.574
Toplam	922.601	2.099.046

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un mevduatları üzerinde blokaj bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: Bulunmamaktadır).

Grup'un sahip olduğu finansal varlık ve yükümlülükler için maruz kaldığı faiz oranı riski, kur riski ve ilgili duyarlılık analizlerini dipnot 26'da açıklamaktadır.

5 Finansal Yatırımlar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla kısa vadeli finansal yatırımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Hisse Senetleri	59.428	--
Tahviller (*)	5.431.136	9.105.569
Toplam	5.490.564	9.105.569

(*) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla finansal yatırımlar, Ereğli Tekstil'in ihraç etmiş olduğu 3 aylık tahvillerden oluşmaktadır. Şirket ilgili tahvilleri vadeye kadar elde tutulacak varlık olarak muhasebeleşirmektedir. İlgili tahvillerin nominal değeri 5.400.000 TL olup indirgenmiş değeri 5.431.136 TL'dir (31 Aralık 2016: Nominal değeri 9.000.000 TL, indirgenmiş değeri 9.105.569 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

6 Finansal Borçlar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<i>Kısa Vadeli Finansal Borçlanmalar</i>		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	28.084.980	68.391.672
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	2.783.831	2.099.649
Toplam	30.868.811	70.491.321

Uzun Vadeli Finansal Borçlanmalar

Uzun Vadeli Banka Kredileri	--	1.727.279
Toplam	--	1.727.279

Banka Kredileri

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla açık olan kredilere ilişkin vade ve şartlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı
Kısa Vadeli Krediler				
- Türk Lirası	15,00-17,50%	28.084.980	13,00-15,00%	68.391.672
Uzun Vadeli Kredilerin Kısa Vadeli Kısımları				
- Türk Lirası	15,50-16,50%	2.783.831	13,00-15,00%	2.099.649
Uzun Vadeli Krediler				
- Türk Lirası	--	--	13,00-15,00%	1.727.279
Toplam Krediler		30.868.811		72.218.600

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Grup kullanmış olduğu kredilere ilişkin 12 milyon TL tutarında gayrimenkul ipoteği ve 20.049.691 TL tutarında müşteri çekini teminat olarak ilgili bankalara vermiştir (31 Aralık 2016:12 milyon TL tutarında gayrimenkul ipoteği ve 61.036.633 TL tutarında müşteri çeki).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

7 Ticari Alacak ve Borçlar

Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Alacak Senetleri	46.339.307	75.554.862
Alicılar	45.584.762	50.746.500
DBS Alacakları (*)	43.092.163	--
Şüpheli Alacak Karşılığı (**)	(4.687.992)	(2.807.034)
Toplam	130.328.240	123.494.328

(*) Şirket ile bayi arasında alım satım ödemelerini garanti altına alma sistemidir. Bayiye banka tarafından tanımlanan DBS limiti içerisinde Şirket'ten mal alımını gerçekleştirir. Vade sonunda bayi ödemesini 3. taraf olan bankaya yapar ve bankada Şirket'e ödemesini gerçekleştirir.

(**) Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
1 Ocak Bakiyesi	(2.807.034)	(3.076.289)
Dönem Gideri	(1.880.958)	--
Tahsilatlar	--	269.255
31 Aralık Bakiyesi	(4.687.992)	(2.807.034)

Kısa Vadeli Ticari Borçlar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Satıcılara Olan Borçlar	45.006.539	38.321.453
Borç Senetleri	26.300.847	1.890.049
Diğer Ticari Borçlar	25.916	--
Toplam	71.333.302	40.211.502

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

8 Diğer Alacak ve Borçlar

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İade Alınacak Vergiler	1.518.468	1.752.076
Diğer Çeşitli Alacaklar	172.679	190.305
Toplam	1.691.147	1.942.381

Diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 26. notta verilmiştir.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İade Edilecek Depozito ve Teminatlar	3.926.900	--
Vergi Dairesine Borçlar	595.602	796.216
Diğer Borçlar	21.747	37.318
Toplam	4.544.249	833.534

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

9 Stoklar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un stok detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Malzeme ve Yedek Parçalar	70.638.164	67.030.360
Mamuller	19.974.346	6.782.439
Yoldaki Mallar	6.923.151	20.083.958
Yarı Mamuller	6.880.751	9.007.328
Diğer Stoklar	546.498	635.232
Ticari Mallar	517.417	1.683.597
Stok Değer Düşüklüğü (-) (*)	(1.875.658)	(411.519)
Toplam	103.604.669	104.811.395

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla stoklar üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

(*) Grup'un stok değer düşüklüğüne ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
1 Ocak bakiyesi	411.519	2.055.744
Dönem İçinde (İptal Edilen)/Gerçekleşen Karşılık	1.464.139	(1.644.225)
31 Aralık Bakiyesi	1.875.658	411.519

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

10 Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler

Peşin Ödenmiş Giderler

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan peşin ödenmiş giderlerin dönen varlıklar kısmında kalan tutarı aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Verilen Avanslar	7.403.872	7.689.314
Gelecek Aylara Ait Giderler	694.636	147.308
İş Avansları	342.499	135.087
Toplam	8.441.007	7.971.709

Ertelenmiş Gelirler

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Alınan Avanslar	15.775.203	3.854.162
Gelecek Aylara Ait Giderler	--	486.647
Toplam	15.775.203	4.340.809

11 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerin 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Maliyet Değeri		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	2.373.804	2.373.804
31 Aralık Bakiyesi	2.373.804	2.373.804

Eksi: Birikmiş Amortisman

1 Ocak Açılış Bakiyesi	(406.109)	(358.632)
Cari Dönem Amortismanı	(47.477)	(47.477)
Dönem Sonu Bakiyesi	(453.586)	(406.109)
Dönem Başı Net Defter Değeri	1.967.695	2.015.172
Dönem Sonu Net Defter Değeri	1.920.218	1.967.695

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

12 Maddi Duran Varlıklar

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri								
1 Ocak 2017 Açılış Bakiyesi	46.381.823	337.287	13.237.490	73.314.126	7.537.520	13.576.088	11.785.416	166.169.750
İlaveler	1.921.000	--	943.603	6.049.526	807.166	3.787.565	166.031	13.674.891
Yeniden Değerleme (*)	150.517.457	--	--	--	--	--	--	150.517.457
Çıkışlar	--	--	--	(5.622)	(611.677)	(83.986)	--	(701.285)
31 Aralık 2017 Bakiyesi	198.820.280	337.287	14.181.093	79.358.030	7.733.009	17.279.667	11.951.447	329.660.813
Eksi: Birikmiş Amortisman								
1 Ocak 2017 Açılış Bakiyesi	--	(19.911)	(1.917.648)	(45.092.792)	(3.266.050)	(6.502.906)	(2.892.596)	(59.691.903)
Cari Dönem Amortismanı	--	(22.486)	(268.441)	(6.367.048)	(1.458.724)	(2.346.249)	(288.232)	(10.751.180)
Çıkışlar	--	--	--	3.056	339.014	26.504	--	368.574
31 Aralık 2017 Bakiyesi Kapanış Bakiyesi	--	(42.397)	(2.186.089)	(51.456.784)	(4.385.760)	(8.822.651)	(3.180.828)	(70.074.509)
1 Ocak 2017 Net Defter Değeri	46.381.823	317.376	11.319.842	28.221.334	4.271.470	7.073.182	8.892.820	106.477.847
31 Aralık 2017 Net Defter Değeri	198.820.280	294.890	11.995.004	27.901.246	3.347.249	8.457.016	8.770.619	259.586.304

(*) Şirket'in Konya'da kurulu fabrikasının üzerinde yer aldığı arsanın gerçeğe uygun değeri SPK tarafından yetkilendirilmiş RM Ritim Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından belirlenmiştir. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değeri 31 Ocak 2018 tarihli değerlendirme raporuyla piyasa değeri yöntemi kullanılarak tespit edilmiştir.

Grup'un sabit kıymetleri üzerinde kullandığı banka kredilerine ilişkin 12 milyon TL ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2016: 12 milyon TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

12 Maddi Duran Varlıklar (devamı)

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak 2016 Açılış Bakiyesi	44.313.075	2.520	12.908.332	69.767.820	5.146.449	9.118.338	636.284	976.501	142.869.319
İlaveler	2.068.748	334.767	329.158	3.546.306	3.353.188	4.457.750	--	10.808.915	24.898.832
Çıkış	--	--	--	--	(962.117)	--	(636.284)	--	(1.598.401)
31 Aralık 2016 Bakiyesi	46.381.823	337.287	13.237.490	73.314.126	7.537.520	13.576.088	--	11.785.416	166.169.750
Eksi: Birikmiş Amortisman									
1 Ocak 2016 Açılış Bakiyesi	--	(1.145)	(1.653.995)	(39.963.765)	(2.490.102)	(4.629.043)	--	(646.415)	(49.384.465)
Cari Dönem Amortismanı	--	(18.766)	(263.653)	(5.129.027)	(1.347.325)	(1.873.863)	--	(2.246.181)	(10.878.815)
Çıkış	--	--	--	--	571.377	--	--	--	571.377
31 Aralık 2016 Bakiyesi Kapanış Bakiyesi	--	(19.911)	(1.917.648)	(45.092.792)	(3.266.050)	(6.502.906)	--	(2.892.596)	(59.691.903)
1 Ocak 2016 Net Defter Değeri	44.313.075	1.375	11.254.337	29.804.055	2.656.347	4.489.295	636.284	330.086	93.484.854
31 Aralık 2016 Net Defter Değeri	46.381.823	317.376	11.319.842	28.221.334	4.271.470	7.073.182	--	8.892.820	106.477.847

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

13 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlıklar geliştirme giderlerinden, haklar ve lisanslardan oluşmakta olup hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Maliyet Değeri		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	53.367.413	34.764.923
İlaveler	2.930.383	18.602.490
Çıkışlar (*)	(13.333.404)	--
31 Aralık Bakiyesi	42.964.392	53.367.413
Eksi: Birikmiş İtfa Payları		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	(15.165.779)	(8.975.343)
Cari Dönem İtfa Payı	(8.984.715)	(6.190.436)
31 Aralık Bakiyesi	(24.150.494)	(15.165.779)
1 Ocak Net Defter Değeri	38.201.634	25.789.580
31 Aralık Net Defter Değeri	18.813.898	38.201.634

Grup’un maddi olmayan duran varlıkları üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

(*) Şirket, Altay Tankı Güç Grubu Geliştirme Projesi kapsamında Savunma Sanayi Müsteşarlığı (“SSM”)-Tümosan Sözleşmesi gereğince Teknik Destek Sağlayıcı (“TDS”) aday firmalarıyla yürütülen görüşmeler sonrasında 7 Ekim 2015 tarihinde AVL List GmbH firması ile Teknik Destek Sağlayıcı Anlaşması imzalamıştır.

Şirket tarafından mücbir sebepler nedeniyle yapılan değişiklik talepleri SSM ile 24 Şubat 2017 tarihine kadar müzakere edilmiş ancak SSM; sözleşme hükümleri dışına çıkılmasının kanunen kabulünün mümkün olmayacağı bildirildiğinden 17 Mart 2015 tarihinde SSM ile Şirket arasında imzalanan GGGP Tasarım ve Geliştirme Dönemi (Dönem-1) Sözleşmesi karşılıklı olarak feshedilmiştir.

Şirket, 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren hesap döneminde bu kapsamdaki maddi olmayan duran varlıklar muhasebeleştiği 13.333.404 TL tutarındaki geliştirme maliyetlerini TMS 38 “Maddi Olmayan Duran Varlıklar” ve TMS 36 “Varlıklarda Değer Düşüklüğü” kapsamında değerlendirmiş ve değer düşüklüğü ayırma kararı almıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

14 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar

a) Karşılıklar

Grup’un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla ayırmış olduğu karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Garanti Karşılıkları (*)	8.923.360	8.027.839
Dava Karşılıkları (**)	477.475	483.706
Kısa vadeli karşılıklar	9.400.835	8.511.545

(*) Garanti gider karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
1 Ocak Bakiyesi	8.027.839	6.043.373
Dönem İçinde Oluşan Artış	895.521	1.984.466
Dönem Sonu Bakiyesi	8.923.360	8.027.839

(**) Dava karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
1 Ocak Bakiyesi	483.706	406.837
Dönem İçinde Oluşan Artış/(Azalış)	(6.231)	76.869
Dönem Sonu Bakiyesi	477.475	483.706

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

14 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar (devamı)

b) Teminat- Rehin – İpotekler – Kefaletler (“TRİ”)

Grup’un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Verilen TRİ’lerin türleri itibarıyla toplam detayı ve dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Grup Tarafından Verilen TRİ’ler (TL Cinsinden)	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	24.890.837	90.341.303
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı		--
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı (*)	811.680.739	750.368.549
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı		
i. Ana Ortak Lehine Verilmiş Olan TRİ’lerin Toplam Tutarı	--	--
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer İlişkili Şirketler Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	--	--
iii. C maddesi Kapsamına Girmeyen 3.Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	--	--
Toplam	836.571.576	840.709.852

Grup’un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla verilen TRİ’lerin parasal pozisyonları itibarıyla aşağıda gösterilmiştir.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Türk Lirası	836.544.252	765.714.671
ABD Doları	27.324	3.097.318
Avro	--	71.897.862
Toplam	836.571.576	840.709.852

(*) Grup ve Ziraat Bankası “Banka” arasında Aralık 2010’da bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma kapsamında Grup, Tümosan traktör bayileri (Bayi) kanalıyla satmış olduğu traktörlere ilişkin Banka aracılığıyla kredi kullanarak traktör satın alan müşterinin bu krediyi geri ödeyememesi durumunda; Banka, icra yoluyla satışa çıkan traktörlerin satışından elde edilecek gelir ile ilgili traktör için Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından belirlenen kasko bedelinin %75’i arasındaki farkı Grup’tan talep etme hakkına sahiptir. Ancak Şirket, Banka tarafından kendinden talep edilecek farkı birebir traktör satışını yapan ilgili bayiye yansıtmaktadır. Dolayısıyla yukarıda bahsi geçen teminat bankaya Şirket tarafından verilen bir teminat olmakla beraber, yükümlülük nihayetinde Bayii’ye aktarılmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

15 Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	1.547.717	1.187.857
Ödenecek Ücret ve Maaşlar	1.133.453	898.663
Ödenecek Vergi ve Fonlar	634.337	590.004
Toplam	3.315.507	2.676.524

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İzin Karşılığı	1.330.687	1.068.207
Toplam	1.330.687	1.068.207

İzin karşılığının yıllar içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Dönem Başı	1.068.207	826.860
Dönem İçinde Ayrılan Karşılık	262.480	241.347
Dönem sonu	1.330.687	1.068.207

Grup, iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlarının hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür. Kullanılmayan izin karşılığı, raporlama tarihi itibarıyla tüm çalışanların hak ettikleri ancak henüz kullanmadıkları izin günlerine denk gelen iskonto edilmemiş toplam yükümlülük tutarındır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

15 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (devamı)

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kıdem Tazminatı Karşılığı	3.244.272	3.036.169
Toplam	3.244.272	3.036.169

Türkiye’de mevcut kanunlar çerçevesinde, Grup bir yıllık hizmet süresini dolduran ve herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen, askerlik hizmeti için göreve çağrılan, vefat eden, emeklilik için gerekli hizmet süresini dolduran ya da emeklilik yaşına gelmiş personeline kıdem tazminatı ödemesi yapmak zorundadır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup’un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), şirket yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İskonto Oranı	12,00%	10,75%
Beklenen Enflasyon Oranı	7,00%	6,00%
Net İskonto Oranı	4,67%	4,48%

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
1 Ocak bakiyesi	3.036.169	3.343.451
Hizmet Maliyeti	427.095	410.247
Faiz Gideri	389.313	326.388
Aktüeryal Kazanç	(105.083)	(597.190)
Ödemeler	(503.222)	(446.727)
Dönem sonu bakiyesi	3.244.272	3.036.169

16 Diğer Varlık ve Yükümlülükler

Grup’un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Devreden Katma Değer Vergisi	27.501.147	21.177.682
Diğer	26.635	2.973
Toplam	27.527.782	21.180.655

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

17 Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri

Ödenmiş Sermaye

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerindeki sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)
Ereğli Tekstil	64,59%	74.285.492	64,59%	74.285.492
Halka Açık Kısım	24,97%	28.714.508	24,97%	28.714.508
Diğer	10,44%	12.000.000	10,44%	12.000.000
Ödenmiş Sermaye	100,00%	115.000.000	100,00%	115.000.000

Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisseden oluşmaktadır. (31 Aralık 2016-Sermaye: 115.000.000 TL beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisse).

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 519. maddesine göre işletmeler yıllık kârlarının %5'ini, ödenmiş sermayelerinin %20'sini buluncaya kadar genel kanuni yedek akçe olarak ayırırlar. İşletmenin geçmiş yıllar zararları varsa %5'in hesabında yıllık kardan düşülür. TTK'nın 519. maddesinin c bendi gereğince pay sahiplerine %5 oranında kar payı ödendikten sonra pay sahipleri ile kara iştirak eden diğer kimselere dağıtılması kararlaştırılan kısmın %10'u da genel kanuni yedek akçeye eklenir.

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerindeki kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderleri aşağıdaki gibidir:

Aktüeryal Farklar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları	756.802	672.736
Toplam	756.802	672.736

Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artış Fonu

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yeniden Değerleme Artışları	191.960.758	41.443.301
Vergi Etkisi	(19.196.076)	(2.072.165)
Toplam	172.764.682	39.371.136

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

18 Hasılat

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda hasılatı ve satışların maliyeti tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Yurt İçi Satışlar	567.724.958	490.416.442
Yurt Dışı Satışlar	13.058.993	11.110.929
Diğer Gelirler	896.522	1.694.808
Brüt Hasılat	581.680.473	503.222.179
Satış İadeleri ve İndirimleri (-)	(2.229.324)	(3.031.525)
Hasılat	579.451.149	500.190.654

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	(416.696.734)	(307.498.646)
Satılan Ticari Mal Maliyeti	(31.485.462)	(26.157.200)
Personel Giderleri	(21.328.182)	(22.215.985)
Genel Üretim Giderleri	(15.612.969)	(15.004.709)
Amortisman ve İtfa Payları	(8.491.529)	(7.512.257)
Yarı Mamül Stoklarındaki Değişim	(2.126.577)	2.783.288
Mamül Stoklarındaki Değişim	13.191.907	(1.294.866)
Diğer Satışların Maliyeti	(1.018.598)	--
Satışların Maliyeti	(483.568.144)	(376.900.375)
Brüt Kar	95.883.005	123.290.279

Hasılatının ürün bazında detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Traktör Satışları	522.263.279	461.668.808
Yedek Parça Satışları	28.836.667	24.389.480
Motor Satışları	5.634.679	5.021.624
Tarım Makinaları Satışları	4.839.185	4.576.500
Ekipman Satışları	1.884.936	2.094.544
İş Makinaları Satışları	1.818.805	1.666.698
Diğer Satışlar	14.173.598	773.000
Hasılat	579.451.149	500.190.654

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

19 Faaliyet Giderleri

Genel Yönetim Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Amortisman ve İtfa Giderleri	9.422.936	8.350.810
Personel Giderleri	6.002.710	4.941.820
Kira Giderleri	748.547	1.095.355
Mali ve Hukuk Müşavirlik Giderleri	582.153	1.465.419
Bilgi İşlem Malzeme Giderleri	328.442	205.247
Yol ve Konaklama Giderleri	263.218	298.426
Enerji Yakıt ve Su Giderleri	153.637	1.142.590
Diğer Giderler	2.429.888	1.554.362
Toplam	19.931.531	19.054.029

Pazarlama satış ve dağıtım giderleri

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda pazarlama satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Prim ve Komisyon Giderleri	24.346.313	27.543.580
Satış Sonrası Servis Garanti Giderleri	13.227.793	18.017.065
Personel Giderleri	5.133.006	4.111.253
Promosyon Giderleri	4.807.678	2.735.195
Satış Nakliye Giderleri	4.539.868	3.435.823
Amortisman ve İtfa Payı Giderleri	1.788.371	1.253.661
Diğer Giderler	3.358.541	2.035.777
Toplam	57.201.570	59.132.354

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

19 Faaliyet Giderleri (devamı)

Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda araştırma giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Altay Tankı İptali (Not:13)	13.333.404	--
Personel Giderleri	6.866.444	--
Mali ve Hukuk Müşavirlik Giderleri	2.269.840	--
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.834.668	--
Amortisman ve İtfa Payı Giderleri	80.536	--
Diğer Giderler	2.417.984	--
Toplam	26.802.876	--

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yılda 7.534.643 TL tutarında birikmiş geliştirme gideri ilgili projeler üzerinde aktifleştirilmiştir (Dipnot: 13).

20 Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda personel giderleri aşağıdaki gibidir:

Personel Giderleri	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Satışların Maliyeti (Dipnot:18)	21.328.182	22.215.985
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Dipnot:19)	6.866.444	--
Genel Yönetim Giderleri (Dipnot:19)	6.002.710	4.941.820
Pazarlama Giderleri (Dipnot:19)	5.133.006	4.111.253
Toplam	39.330.342	31.269.058

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda amortisman ve itfa payı giderleri aşağıdaki gibidir:

Amortisman ve İtfa Payı	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Genel Yönetim Giderleri (Dipnot:19)	9.422.936	8.350.810
Satışların Maliyeti (Dipnot:18)	8.491.529	7.512.257
Pazarlama Giderleri (Dipnot:19)	1.788.371	1.253.661
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Dipnot:19)	80.536	--
Toplam	19.783.372	17.116.728

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

21 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler

Diğer Gelirler

Grup’un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer gelirleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Gelirler	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Reeskont Geliri	2.331.102	1.241.852
Prim ve İskonto Gelirleri	1.641.568	1.326.909
Ar-Ge Teşvik Geliri	1.317.962	786.418
Hurda ve İlk Madde Satış Karları	1.095.169	446.134
Konusu Kalmayan Karşılıklar	695.264	2.973.078
İrat Edilen Teminat Geliri (Güç Projesi)	--	1.644.650
Diğer	1.256.136	2.153.934
Toplam	8.337.201	10.572.975

Diğer Giderler

Grup’un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer giderleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Giderler	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Karşılık Giderleri (*)	4.034.130	121.869
Reeskont Giderleri	2.367.666	68.609
Bağış ve Yardımlar	601.750	810.000
Beyanname Düzeltmesi	474.930	--
Diğer	2.389.353	474.800
Toplam	9.867.829	1.475.278

(*) İlgili tutar 2017 yılı stok değer düşüklüğü ve şüpheli ticari alacak karşılıklarından oluşmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

22 Finansman Gelirleri ve Giderleri

Finansman Gelirleri

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Faiz Gelirleri	3.521.109	3.765.514
Toplam	3.521.109	3.765.514

Finansman Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Faiz Giderleri	8.799.227	9.476.217
Kur Farkı Giderleri, Net	1.747.576	1.655.256
Komisyon Giderleri	11.302	1.969
Toplam	10.558.105	11.133.442

23 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda yatırım faaliyetlerinden gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Sabit Kıymet Satış Karları	924.972	516.548
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Kira Gelirleri	218.648	360.181
Toplam	1.143.620	876.729

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

24 Gelir Vergileri

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Türkiye’de faaliyet gösteren Şirket için uygulanan kurumlar vergisi oranı %20’dir (31 Aralık 2016: %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20’den %22’ye çıkarılmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre Kurumların en az iki yıl süreyle sahip olunan iştirak hisseleri ile aynı süreye sahip kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı ile aynı süre sahip olunan taşınmazların 5 Aralık 2017 tarihinden sonraki satışından doğan kazançların %50 lik kısmı satış tarihinden itibaren beş yıl içinde özkaynak hesaplarına kaydedilmesi durumunda vergi istisnasına konu olmaktadır. Geriye kalan %50’lik kısım kurumlar vergisine tabidir.

Bunun yanı sıra, temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü bulunmakta olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. Türkiye’de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri üzerinde %15 oranında stopaj uygulanmaktadır. Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile taşınabilir, ancak, mali zararlar geriye dönük taşınamazlar.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi yetkilileri ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere zararın olduğu yıldan itibaren gelecek vergilendirilebilir yıllara taşınabilir. Mali zararların, arka arkaya dört vergi dönemi için vergi makamlarına bildirilmesi durumunda, vergi makamları planlanmamış denetim hakkı kazanır.

Transfer Fiyatlaması Düzenlemesi

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13. Maddesinin “transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı” başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu işlenmektedir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkında Genel Tebliğ’de uygulamadaki detayları belirlemiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

24 Gelir Vergileri (devamı)

Eğer vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla, fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, mal veya hizmet alım ve satım işlemlerine giriyorlarsa, o zaman ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Bu tarz transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir.

Vergi Gideri

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllara ait vergi gelir/giderinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
<u>Kar Veya Zararda Muhasebeleştirilen</u>		
Cari Dönem Vergi Gideri:		
Dönem Vergi Gideri	(92.099)	(8.340.996)
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri):		
Kullanılabilir Mali Zararlardan Kaynaklanan	2.631.804	--
Geçici Farklardan Kaynaklanan	(65.649)	676.944
	2.474.056	(7.664.052)
<u>Kapsamlı Gelir Tablosunda Muhasebeleştirilen</u>		
Ertelenmiş Vergi Geliri/(Gideri):		
Aktüeryal Farkların Vergi Etkileri	(21.017)	(119.438)
Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Vergi Etkisi	(15.051.746)	--
Vergi Değişikliği Nedeniyle Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Vergi Etkisi (*)	(2.072.165)	--
	(17.144.928)	(119.438)
Toplam vergi geliri / (gideri)	(14.670.872)	(7.783.490)

(*) 28 Kasım 2017 tarihinde 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları'nda yapılan değişikliklerle, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda gayrimenkul satışından doğan kazançların özkaynak hesaplarına kaydedilmesi 5 Aralık 2017 tarihinden itibaren %75'ten %50'ye düşmüştür. Şirket'in yeniden değerlendirme yöntemine göre muhasebeleştirdiği arsalandan kaynaklanan geçici farklar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi oranı %5'ten %10'a çıkmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

24 Gelir Vergileri (devamı)

Cari Dönem Vergi Varlığı/Yükümlülüğü

Kayıtlara alınan cari dönem vergi varlığı/yükümlülüğü detayı aşağıdaki gibidir

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	83.663	--
Ödenecek Cari Dönem Vergisiyle İlgili Yükümlülükler	--	(120.239)
31 Aralık Bakiyesi	83.663	(120.239)

Kayıtlara alınan cari dönem vergi mutabakatı ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
1 Ocak Bakiyesi	120.239	1.020.276
Hesaplanan Kurumlar Vergisi	92.099	8.340.996
Ödenen Kurumlar Vergisi	(296.001)	(9.241.033)
31 Aralık Bakiyesi	(83.663)	120.239

Etkin vergi oranının mutabakatı

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıllara ait raporlanan vergi karşılığı, vergi öncesi kar üzerinden yasal vergi oranı kullanılarak hesaplanan tutardan farklıdır. İlgili mutabakat dökümü aşağıdaki gibidir:

		1 Ocak- 31 Aralık 2017		1 Ocak- 31 Aralık 2016
Dönem Karı/ (Zararı)		(13.083.016)		40.030.428
Tenzil: Cari Dönem Vergi Geliri/Gideri		2.474.056		(7.664.052)
Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	%	(15.557.072)	%	47.694.480
Yasal Oranla Hesaplanan Kurumlar Vergisi	20%	3.111.414	20,0%	(9.538.896)
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	(4) %	(560.380)	0%	(69.578)
Ar-Ge İndirimleri	--%	--	(2) %	1.094.703
Diğer	-- %	(76.978)	(2) %	849.719
Kar Veya Zararda Muhasebeleştirilen Toplam Vergi Geliri / (Gideri)	16%	2.474.056	16%	(7.664.052)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğünü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar bir sonraki sayfada belirtilmiştir.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20’den %22’ye çıkarılmıştır. Söz konusu kanun kapsamında, 31 Aralık 2017 tarihli finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, geçici farkların 2018, 2019 ve 2020 yıllarında vergi etkisi oluşturacak kısmı için %22 vergi oranı ile, geçici farkların 2021 ve sonraki dönemlerde vergi etkisi oluşturacak kısmı için ise %20 oranı ile hesaplanmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

24 Gelir Vergileri (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğüne atfolunan kalemler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	<u>Varlıklar</u>		<u>Yükümlülükler</u>		<u>Ertelenmiş Vergi</u>	
	2017	2016	2017	2016	<u>Varlıkları/Yükümlülükleri</u>	2016
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlık Düzeltmeleri	--	--	(2.453.611)	(2.413.101)	(2.453.611)	(2.413.101)
İzin Karşılığı	266.137	213.641	--	--	266.137	213.641
Ticari Borç ve Alacaklar Reeskont Düzeltmeleri	342.476	343.777	--	--	342.476	343.777
Arsaların Yeniden Değerlemesi	(19.196.076)	(2.072.165)	(19.196.076)	(2.072.165)	(19.196.076)	(2.072.165)
Şüpheli Alacak Karşılığı	905.514	561.407	--	--	905.514	561.407
Garanti Gider Karşılığı	1.784.672	1.605.568	--	--	1.784.672	1.605.568
Kıdem Tazminatı	648.854	607.234	--	--	648.854	607.234
Değer Düşüklüğü Düzeltmeleri	375.132	82.304	--	--	375.132	82.304
Dava Karşılığı	95.495	96.741	--	--	95.495	96.741
Stok Değerleme Düzeltmelerinin Etkisi	--	858.738	(83.106)	--	(83.106)	858.738
Banka Kredileri	32.243	--	--	(37.022)	32.243	(37.022)
Kullanılabilir Mali Zararlar	--	74.959	(6.225)	--	(6.225)	74.959
Diğer	2.631.803	--	--	--	2.631.803	--
Toplam Ertelenen Vergi Varlığı/(Yükümlülüğü)	7.082.326	4.444.369	(21.739.018)	(4.522.288)	(14.656.692)	(77.919)
Mahsuplaşabilen Vergi Tutarı	(6.976.369)	(4.362.710)	6.976.369	4.362.710	--	--
Net Ertelenen Vergi Varlığı/(Yükümlülüğü)	105.957	81.659	(14.762.649)	(159.578)	(14.656.692)	(77.919)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

24 Gelir Vergileri (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

Ertelenmiş vergi ile ilgili varlıklar ve yükümlülükler

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ertelenmiş Vergi Varlığı	105.957	81.659
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	(14.762.649)	(159.578)
31 Aralık Bakiyesi	(14.656.692)	(77.919)

Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
1 Ocak Bakiyesi	(77.919)	(635.425)
Kar veya Zarara Kaydedilen	2.566.155	676.944
Diğer Kapsamlı Gelirde Kaydedilen	(17.144.928)	(119.438)
31 Aralık Bakiyesi	(14.656.692)	(77.919)

25 Pay Başına Kazanç

Pay başına kazanç, cari dönem net karının dönem boyunca işlem gören pay senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Türkiye’de şirketler yeniden değerlendirme artış fonundan veya birikmiş karlardan karşılanmak üzere bedelsiz pay senedi dağıtım yoluyla sermayelerini arttırma hakkına sahiptir. Pay başına kazanç hesaplanması sırasında söz konusu artırımlar temettü olarak dağıtılan pay senetleri olarak kabul edilmişlerdir. Sermayeye eklenen kar payı dağıtımları da aynı şekilde değerlendirilmektedir. Bu nedenle ortalama pay senedi adedi hesaplanırken bu tür hisselerin tüm yıl boyunca dolaşımında olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple pay başına düşen karı hesaplamakta kullanılan pay adedinin ağırlıklı ortalaması geriye dönük etkiler de göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Dönem boyunca mevcut olan payların ağırlıklı ortalaması (her biri 1 TL)	115.000.000	115.000.000
Dönem Net Karı	(13.083.016)	40.030.428
Pay başına kazanç (TL)	(0,1138)	0,3481

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler

Finansal risk yönetimi

Grup, finansal araçların kullanımına bağlı olarak aşağıdaki risklere maruz kalabilmektedir:

- Kredi riski
- Likidite riski
- Piyasa riski

Bu dipnot, Grup'un yukarıda belirtilen her bir riske maruz kalma durumunu, Grup'un bu riskleri ölçme ve yönetme konusundaki amaç, politika ve yöntemlerini açıklamaktadır. Daha detaylı niceliksel açıklamalar, finansal tabloların içinde mevcuttur.

Finansal risk yönetimi, Grup'un belirlediği genel esaslar dahilinde kendi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde her bir bağlı ortaklık tarafından uygulanmaktadır.

Risk yönetimi sistemi

Grup'un risk yönetimi politikaları Grup'un karşılaştığı riskleri, uygun risk limitlerini ve kontrolleri belirlemek ve analiz etmek ile ilgili limitlere uyumu takip etmek amacıyla oluşturulmuştur. Risk yönetimi politikaları ve sistemleri piyasada ve Grup faaliyetlerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Grup uyguladığı eğitim ve yönetim standartları ve prosedürleri aracılığıyla tüm çalışanların kendi rol ve yükümlülüklerini anladığı disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Kredi riski

Kredi riski, bir müşteri veya karşı tarafın sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi riskidir ve önemli ölçüde müşteri alacaklarından kaynaklanmaktadır.

Kredi riskine maruz değer:

Finansal varlıkların kayıtlı değeri Grup'un maksimum kredi riskini gösterir. Aşağıdaki tablolarda 31 Aralık tarihleri itibarıyla maksimum kredi riskine maruz kalan değerlerin detayı gösterilmektedir:

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Bankalardaki Mevduat
31 Aralık 2017					
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	7.977.463	130.328.240	13.148.591	1.691.147	916.086
- Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	128.623.963	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	7.977.463	130.328.240	13.148.591	1.691.147	916.086
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	4.687.992	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(4.687.992)	--	--	--
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Kredi Riski_(devamı)**

31 Aralık 2016	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Bankalardaki Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	1.029.841	123.494.328	18.525.449	1.942.381	2.092.574
- Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	83.214.300	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	1.029.841	123.494.328	18.525.449	1.942.381	2.092.574
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	2.807.034	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(2.807.034)	--	--	--
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Likidite Riski

Likidite riski Grup'un nakit ya da diğer finansal varlıklar verilerek ödemesi yapılacak finansal yükümlülüklerini yerine getirmede zorlukla karşılaşma riskidir. Grup likidite riski yönetim yaklaşımı, mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin normal koşullarda ya da kriz durumlarında Grup'u zarara uğratmayacak ya da itibarını zedelemeyecek şekilde fonlayabilmesi için mümkün oldukça yeterli likidite tutmaktır.

Grup finansal yükümlülüklerin yerine getirilmesini de içeren beklenen faaliyet giderlerini, doğal afetler gibi öngörülemeyen olağandışı hallerin olası etkisi istisnai olmak üzere karşılayacak derecede yeterli nakit bulundurmayı hedeflemektedir.

Grup 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla tahmini faiz ödemeleri dahil olmak üzere finansal yükümlülüklerin ödeme planına göre belirlenmiş vadeleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)
Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca vadeler					
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	30.868.811	32.124.335	18.523.842	13.600.493	--
Ticari borçlar	73.014.435	73.595.365	64.319.597	9.275.768	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	3.315.507	3.315.507	3.315.507	--	--
Diğer borçlar	4.544.249	4.544.249	4.544.249	--	--
Toplam	111.743.002	113.579.456	90.703.195	22.876.261	--

31 Aralık 2016	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)
Sözleşme veya beklenen vadeler uyarınca vadeler					
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	72.218.600	72.751.685	39.269.890	31.512.697	1.969.098
Ticari borçlar	40.876.524	40.876.524	39.736.638	1.139.886	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	2.676.524	2.676.524	2.676.524	--	--
Diğer borçlar	833.534	833.534	833.534	--	--
Toplam	116.605.182	117.138.267	82.516.586	32.652.583	1.969.098

Vade analizine dahil edilen nakit akışlarının önemli ölçüde daha erken ya da farklı tutarda gerçekleşebileceği beklenmemektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Piyasa Riski

Piyasa riski; döviz kurları, faiz oranları veya menkul kıymetler piyasalarında işlem gören enstrümanların fiyatları gibi para piyasasındaki değişikliklerin Grup'un gelirinin veya sahip olduğu finansal varlıkların değerinin değişmesi riskidir. Piyasa riski yönetimi, piyasa riskine maruz kalmayı kabul edilebilir sınırlar dahilinde kontrol ederken, getiriye optimize etmeyi amaçlamaktadır.

(i) Kur Riski

Grup, yabancı para cinsinden yaptığı satın alma işlemleri ve banka kredileri nedeniyle kur riskine maruz kalmaktadır. Grup kur riskini ileri vadeli yabancı para alım/satım ve yabancı para opsiyon işlemleri yaparak yönetmektedir.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017			
	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP
1. Ticari alacaklar	13.810.819	478.403	2.658.915	--
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	35.915	12	7.944	--
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	372.750	14.850	12.539	51.201
3. Diğer	6.209	759	269	420
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	14.225.692	494.023	2.679.666	51.622
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	14.225.692	494.023	2.679.666	51.622
10. Ticari borçlar	9.500.286	609.842	1.594.513	--
11. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	651.361	--	144.250	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	7.822.311	--	1.732.324	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	17.973.958	609.842	3.471.088	--
14. Ticari borçlar	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	17.973.958	609.842	3.471.088	--
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
19a. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(3.748.266)	(115.819)	(791.421)	51.622
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	3.695.086	(131.427)	928.096	--
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)**

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016				
	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP	CHF
1. Ticari alacaklar	3.585.491	306.442	539.300	117.202	37
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	1.156.006	127.012	191.117	--	--
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--	--
3. Diğer	56.437	15.609	406	--	--
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	4.797.934	449.063	730.823	117.202	37
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	4.797.934	449.063	730.823	117.202	37
10. Ticari borçlar	15.832.781	818.708	3.491.087	--	--
11. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	464.108	--	125.100	--	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	16.296.889	818.708	3.616.187	--	--
14. Ticari borçlar	--	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	16.296.889	818.708	3.616.187	--	--
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--	--
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--	--
19a. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(11.498.955)	(369.645)	(2.885.364)	117.202	37
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(11.555.393)	(385.254)	(2.885.770)	117.202	37
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--	--
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)***Duyarlılık Analizi*

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla sona eren yıllarda TL'nin belirtilen para birimleri karşısında %10 değer kaybetmesinin özkaynaklar ile kar/zararı ne tutarda arttıracacağı aşağıda gösterilmektedir. Bu analizde diğer tüm değişkenlerin, özellikle faiz oranlarının sabit kaldığı varsayılmaktadır.

31 Aralık 2017		
	Kar/Zarar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(43.686)	43.686
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	--
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	(43.686)	43.686
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(357.366)	357.366
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	(357.366)	357.366
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	26.225	(26.225)
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	--	--
9-İngiliz Sterlini Net Etki (7+8)	26.225	(26.225)
TOPLAM (3+6+9)	(374.827)	374.827

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)**

Duyarlılık Analizi (devamı)

31 Aralık 2016		
	Kar/Zarar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(130.085)	130.085
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	--
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	(130.085)	130.085
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(1.070.441)	1.070.441
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	(1.070.441)	1.070.441
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	50.618	(50.618)
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	--	--
9-İngiliz Sterlini Net Etki (7+8)	50.618	(50.618)
İsviçre Frangı'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde;		
10- İsviçre Frangı net varlık/yükümlülüğü	13	(13)
11- İsviçre Frangı riskinden korunan kısım (-)	--	--
12-İsviçre Frangı Net Etki (10+11)	13	(13)
TOPLAM (3+6+9+12)	(1.149.896)	1.149.896

(ii) Faiz Oranı Riski

Grup'un faaliyetleri, faizli varlıklar ve borçlarının farklı zaman veya miktarlarda itfa oldukları ya da yeniden fiyatlandırıldıklarında faiz oranlarındaki değişim riskine maruz kalmaktadır. Grup bu riski faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle oluşan doğal tedbir ve türev araçların sınırlı kullanımı ile yönetmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Piyasa Riski (devamı)

(ii) Faiz Oranı Riski (devamı)

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Grup’un faize duyarlı finansal araçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Kayıtlı değeri	
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Sabit faizli araçlar		
Finansal varlıklar		
-Nakit ve nakit benzerleri (Dipnot 4)	--	--
Finansal yükümlülükler		
-Borçlanmalar (Dipnot 6)	30.868.811	72.218.600

Sabit Faizli Finansal Araçlar için Gerçeğe Uygun Değer Duyarlılık Analizi

Grup sabit faizli hiçbir finansal varlık ya da yükümlülüğü gerçeğe uygun değeri kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar altında muhasebeleştirilmemiş ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeline göre riskten korunma amaçlı türev aracı olarak herhangi bir türev ürün (faiz oranı swapları) geliştirmemiştir. Bu nedenle rapor tarihi itibarıyla faiz oranlarında yaşanacak bir değişikliğin kar veya zarar etkisi olmayacaktır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

26 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Gerçeğe Uygun Değer

Grup, finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini, ulaşılabilen mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme metodlarını kullanarak hesaplamıştır. Ancak, gerçeğe uygun değeri bulabilmek için kanaat kullanmak gerektiğinden, gerçeğe uygun değer ölçümleri mevcut piyasa koşullarında oluşabilecek değerleri yansıtmayabilir. Grup yönetimi tarafından, kasa ve bankalardan alacaklar, diğer finansal aktifler ve kısa vadeli finansal borçlar da dahil olmak üzere etkin faizle iskonto edilmiş maliyet bedeli ile gösterilen finansal aktiflerin ve borçların gerçeğe uygun değerlerinin kısa vadeli olmaları ve muhtemel zararların önemsiz miktarda olabileceği düşünülerek kayıtlı değerlerine yakın olduğu kabul edilmiştir.

Gerçeğe Uygun Değer Ölçümünün Sınıflandırılması

Aşağıdaki tabloda gerçeğe uygun değer ile değerlendirilen finansal araçların, değerlendirme yöntemleri verilmiştir. Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

Seviye 1: Özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;

Seviye 3: Varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

Yabancı para cinsinden olan finansal varlıklar ve yükümlülükler finansal durum tablosu tarihindeki piyasa fiyatlarına yaklaşan döviz kurlarından çevrilmiştir.

Aşağıdaki metodlar ve varsayımlar rayiç değeri belirlemenin mümkün olduğu durumlarda her bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini tahmin etmekte kullanılmıştır.

Finansal Varlıklar

Kısa vadeli olmalarından ve önemsiz kredi riskine tabi olmalarından dolayı nakit ve nakit eşdeğeri varlıklar ile tahakkuk etmiş faizleri ve diğer finansal varlıkların taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir. Ticari alacakların, şüpheli alacaklar karşılığı düşüldükten sonraki taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir.

Finansal Yükümlülükler

Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yaklaştığı düşünülmektedir. Kısa vadeli olmaları sebebiyle ticari borçların rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yakın olduğu öngörülmektedir.

27 Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Yoktur.